

Regional plan for Nordfjella – høring høsten 2013

---

1. Riksantikvaren
2. Direktoratet for mineralforvaltning
3. Forsvarsbygg
4. Statsskog
5. Statens vegvesen
6. Jernbaneverket
7. Miljødirektoratet
8. Nærøyfjorden verneområde
9. Hallingskarvet nasjonalparkstyre
10. Nordfjella og Fjellheimen Villreinnemnd
11. Fylkesmannen i Buskerud
12. Fylkesmannen i Hordaland
13. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
14. Ål kommune
15. Hol kommune
16. Hemsedal kommune
17. Voss kommune
18. Ulvik herad
19. Aurland kommune
20. Lærdal kommune
21. utgår
22. DNT Oslo og omland
23. Bergen turlag
24. Norges Jeger- og Fiskerforbunds fylkeslag i Buskerud og Hordaland
25. Forum for natur og friluftsliv i Sogn og Fjordane
26. Foreningen visitrallarvegen.no
27. Hemsedal utmarksservice (HUS)
28. Skistar Norge, avd. Hemsedal
29. E-CO Energi
30. Østfold Energi
31. Hemsedal Turisttrafikklag
32. Villreintvalet for Nordfjella
33. Buskerud Bondelag
34. Ål Bondelag
35. Hemsedal bondelag
36. Hol sankelag, Hol bondelag, Hol småfelag
37. Ola Vaagan Slåtten, Hol
38. Stein Laurud, Solveig Bakkegård og Hans Olav Grostølen, Geilo
39. Ola Tore Larsgard Kirkeluten, Hovet
40. Anne Stine Bindli, Geilo
41. Hovet og Sudndalen Grunneierlag
42. Grunneiere på Flæ og Halsø sameige, Ål og Hemsedal
43. Holdeskardet og Venebotn sameige, Hemsedal
44. Nils Trygve Gjeldokk, Ål
45. Halvard Espegard, Leveld
46. Grunneiere i Ål v/Botolv Berg Bråtalien
47. Herman Rabbestøl, Hovet
48. Knut Sletto, Hovet
49. Urevassbotn AS v/Guro Villand
50. Østre Hol Tamreinlag v/Knut Sletto

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR REF.
11/01219-5

ARK. P - Plansaker
59,70 Hol kom. - Bu

DERES REF.
2010/5251-127

INNVALGSTELEFON

+47 98202805

DERES DATO

VÅR DATO
03.10.2013

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Høring og offentlig ettersyn for regional plan for Nordfjella. Riksantikvarens merknader

Riksantikvaren viser til brev fra Buskerud fylkeskommune, datert 2.9.2013, om ovennevnte sak.

Forslag til regional plan for Nordfjella består blant annet av mål, retningslinjer og en handlingsplan.

Riksantikvaren tar til etterretning det arbeidet som er gjort med regional plan for Nordfjella og den måte hensynet til kulturminner er integrert i planen. Planen avveier hensynet til villreinen og hensynet til de kulturminneverdiene som finnes i planområdet. Særlig gjelder dette seterbebyggelsen, der både bygninger og kulturlandskap krever kontinuerlig bruk og vedlikehold for å bevares. Planen tar, så langt Riksantikvaren kan se, hensyn til dette.

Vennlig hilsen

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift.

Kristine Johansen (e.l.)
fung. seksjonssjef

Ingunn Holm
seniorrådgiver

Kopi til: Hordaland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 Bergen/ Sogn og Fjordane fylkeskommune, Askedalen 2, 6863 LEIKANGER

Direktoratet for
mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

2

Buskerud fylkeskommune
Fylkeshuset

3020 DRAMMEN

Buskerud fylkeskommune	
10/5251	
11/00377-5	
718	
EKO	

Deres ref.: 2010/5251-127

Vår ref.: 11/00377-5

Dato: 24.10.2013

HØRINGSUTTALELSE – REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA MED RAUDAFJELL 2014-2025 - HOL, ÅL, HEMSEDAL, ULVIK, VOSS, AURLAND OG LÆRDAL KOMMUNER

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (Direktoratet) viser til sak mottatt hos oss 03.09.2013.

Direktoratet er statens fagorgan for mineralske ressurser og skal arbeide for at landets mineralressurser forvaltes og utnyttes til beste for samfunnet. Vår gjennomgang av planen er derfor konsentrert om dette tema.

Innledningsvis vil vi vise til oppsummering av høring Planprogram for Regional plan for Nordfjella hvor målformuleringene på side 4 i planprogrammet ble endret til næringsutvikling basert på naturressurser. DMF's innspill med hensyn på å gjøre mineralske ressurser til eget tema i utredningen ble ikke tatt til følge. Begrunnelsen for dette var at dette ble oppfattet å være for omfattende og krevende – både tidsmessig og kostnadsmessig. Videre ble det vurdert slik at dette går ut over det som forventes av den regionale planen. Det ble ikke anbefalt å ta dette punktet inn som eget punkt i planprogrammet.

Direktoratet er ikke enig i denne vurderingen. Mineralske ressurser er en viktig del av naturressursene. En regional plan over et så vidt stort område som Nordfjell og Raudfjell uten en utredning av mineralske ressurser vil være ufullstendig. Å gjøre mineralske ressurser til eget tema i utredningen behøver ikke nødvendigvis å bli omfattende og kostbart dersom dette i første omgang blir foretatt basert på en oppsummering/sammenstilling av eksisterende kunnskap.

Det foreslåtte planområde har en betydelig utstrekning, etter Direktoratets beregninger ca 3 600 km². I et så stort landområde kan betydelige mengder økonomisk utnyttbare mineralske ressurser befinne seg. *Direktoratet finner det derfor uforståelig at mineralske ressurser ikke er gjort til et eget tema i planutredningen.*

En utredning av mineralske ressurser bør minimum omfatte tidligere utførte kartlegginger, undersøkelser og registreringer og bør gjennomføres av personell med relevant fagkompetanse. Dette må gjøres for å få sammenstilt kjente ressurser og for å vurdere potensialet for mineralske ressurser innenfor området. Konklusjonene vil gi føringer for Direktoratets videre befatning med saken, både når det gjelder arealavgrensing og spørsmål om virksomhetsomfang.

En framtidig regional plan må videre ta høyde for at Direktoratet fritt kan ha tilsyn med nedlagte gruveåpninger og kunne utføre sikringsarbeider her.

Direktoratet for mineralforvaltning foreslår derfor at det i retningslinjene for Regional plan for Nordfjella med Raudfjell blir åpnet for at:

- Direktoratet for mineralforvaltning kan gjennomføre undersøkelser og registreringer av eventuell tidligere bergverksdrift samt gjennomføre tiltak med hensyn på sikring og forurensning.
- Det kan gjennomføres grunnleggende geologisk kartlegning av området.

Utover dette har direktoratet ingen merknader til planen.

Med hilsen

Randi Skirstad Grini
direktør

Peter Brugmans
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Peter Brugmans

Vår saksbehandler Marianne Flatland 48000296	Vår dato 31.10.2013	Vår referanse 2013/2916-2/314
	Tidligere dato 02.09.2013	Tidligere referanse

Til
 Buskerud fylkeskommune
 Postboks 3563
 3007 DRAMMEN

Regional plan for Nordfjella - høring og offentlig ettersyn

Det vises til oversendelse av brev med forslag til regional plan for Nordfjella villreinområde til høring. Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarssektorens arealbruksinteresser i saker som omhandler arealdisponering, med forslag til bruk og utvikling av areal frem i tid.

Forsvaret er etablert i regionen med et skyte- og øvingsfelt på Mjølfjell og et anlegg i Lærdal. I den forbindelse vil også nødvendig ferdsel på tilførselsveiene, knyttet til øvingsformål, være en forutsetning. Forsvaret flyr over området, men er innsult på å ta hensyn til villreinen i kalvingsperioden. Den enkelte flyger er for øvrig i Luftforsvaret pålagt et spesielt aktsomhetskrav om å unngå å fly over reinsdyrflokker i Norge.

Bjørn Bergesen

Forsvarsbygg eiendom

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:

Forsvarsstaben	Postboks 800, Postmottak	2617	LILLEHAMMER
Luftoperativet inspektorat	Postboks 800 Postmottak	2617	LILLEHAMMER

Buskerud Fylkeskommune

Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Hovedmottaker:
Buskerud Fylkeskommune

Vår ref.
(Bes oppgitt ved svar)
13/7657 -2

Buskerud Fylkeskommune	
Sent dato: 01.11.2013	
Innsaker	101 5251
04 NOV 2013	
Arkivnr	718
Saksnr	
Saksb	EKO

01.11.2013

Deres ref.
2010/5251-127

Vår saksbehandler
Kristin Asdøl Midtmageli, 482 19 849
kam@statskog.no

Regional plan for Nordfjella - vedr. høring og offentlig ettersyn

Statskog viser til høring og offentlig ettersyn vedr. Regional plan for Nordfjella, datert 02.09.2013.

Regional plan for Nordfjella berører statsallmenninger i alle kommunene som planområdet omfatter. Planen har vært sendt på høring til hvert enkelt fjellstyre og Statskog går derfor ut i fra at fjellstyret gir sin egen uttalelse.

Litt om Statskog

Hovedmål for eiendoms- og naturforvaltningen hos Statskog er å bidra til å oppfylle nasjonale mål for bruk og vern av skog- og utmarksområder og stimulere og legge til rette for allmennhetens tilgang til jakt, fiske og friluftsliv. Til opplysning så er det Fjellstyrene som administrerer jakt og fiske og bruk og utnyttelse av de jordbrukstilknyttede rettighetene til beite og seter. Spesielt for statsallmenningene er allmenningsretten. Allmenningsretten er en gammel rett hvor landbrukseiendommer har rett til beiting, seterdrift og uttak av trevirke fra statsallmenningen. Rettighetenes omfang varierer fra statsallmenning til statsallmenning. Fjellstyrene har tilsatt fjelloppsynsmenn som tar seg av den daglige driften, driver informasjon og utfører oppsyn, både for sin egen virksomhet og for Statskog som grunneier, og utfører praktisk arbeid i statsallmenningen (gjelder ikke alle fjellstyrene). Statskog SF er grunneier og hjemmelshaver og administrerer grunneierretten.

Statskog SF ser hvor viktig det er å ta vare på leveområde for villreinen og samtidig sikre at trekkveiene og fremtidige områder ikke blir borte. Alle berørte statsallmenninger i planen ligger innenfor det som er merket nasjonalt villreinområde med de «strengeste» begrensningene. Statskog ønsker likevel å kunne fortsette å benytte området som det gjøres i dag. Statskog mener det er viktig i slike prosesser å høre på de faggruppene som gjelder vedr. villreinforvaltningen i området. Statskog vil som grunneier i sine tillatelser vektlegge uttalelser fra faginstanser vedr. søknader om aktuelle tiltak. Og kan i tilfeller nekte tiltak der vi mener tiltaket kan gå på bekostning av naturverdiene eller ikke ønskelig i områder.

Kommentar til pkt.7 - Handlingsplan

Vedrørende konkrete tiltak og punktet om «varslingsrutiner».

Store områder innenfor den nasjonale villreinområdet i planen ligger ikke innenfor verneområdene der SNO i dag har tilsyn. Det er fjellstyrenes oppsynstjeneste som arbeider innenfor statsallmenningene og det blir derfor viktig at en også tar med Fjellstyrenes oppsynstjeneste når en behandler punktet om «varslingsrutiner».

Statsallmenningene på kart

Det er i dag store avvik i matrikkelen når det gjelder registrerte grenser på statsallmenningene. Jeg har derfor skissert grovt på plankartet de områdene som er statsallmenninger. Som det går fram av kartet er det store fjellområder som er statsallmenning, men som ikke er vernede områder.

Dette gjelder:

Aurland kommune	- Aurland Søndre statsallmenning og Broksfjell statsallmenning
Lærdal kommune	- Lærdal Austre statsallmenning og Borgund statsallmenning.
Hol kommune	- Skorpa Statsallmenning
Hemsedal	- Hemsedal statsallmenning
Ullvik kommune	- Deler av Ullvik statsallmenning

Statskog forventer at forvaltningen av områdene retter seg etter de reguleringsplaner og verneforskrifter som til en hver tid er gjeldende innenfor Statskog SF sin grunn. Utover dette har statskog ingen merknader og tar regional plan til etterretning.

Med hilsen

Kristin Asdøl Midtmageli

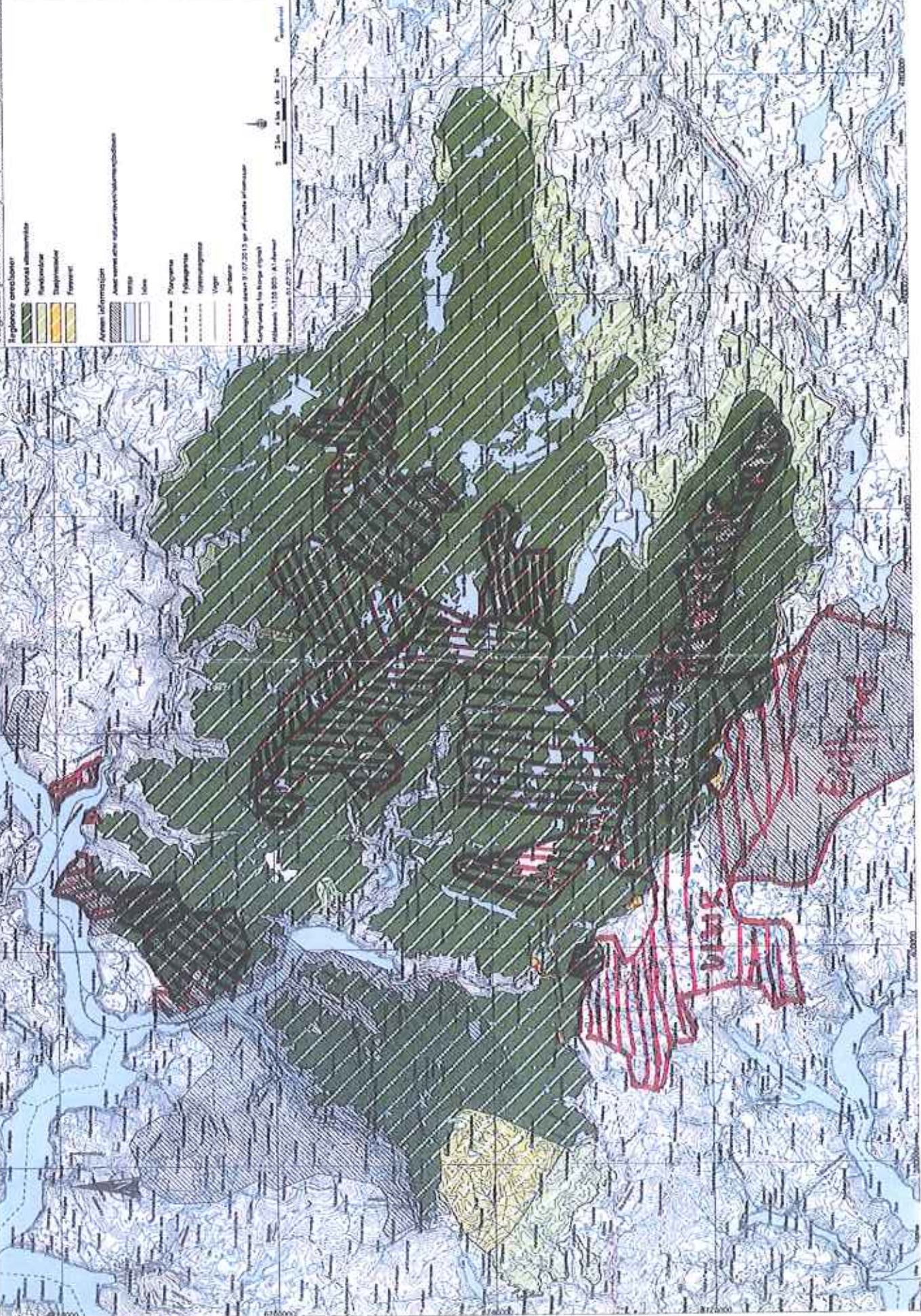
Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 1

STATSAMMEVNING OG GRUNN

Regional plan for Nordfjella (med Raudafjell) 2014 - 2025

Statens vegvesen

postmottak@bfk.no

Behandlende enhet:
Region sør

Saksbehandler/innvalgsnr:
Hanne Lene Lien - 32181131

Vår referanse:
2010/190519-009

Deres referanse:
2010/5251-127

Vår dato:
31.10.2013

Regional plan for Nordfjella - høring og offentlig ettersyn

Vi viser til deres brev av 2. september 2012 hvor det opplyses om at Regional plan for Nordfjella (Sogn og Fjordane, Hordaland og Buskerud) er lagt ut på offentlig høring. Vi viser i tillegg til vedtatt fylkesdelplan for Hardangervidda (vedtatt 13.12.2011) og våre brev av 27.6.2008 og 9.10.2008 i forbindelse med behandlingen av denne.

Utgangspunktet er Miljøverndepartementets oppdrag til fylkeskommunen om å utarbeide en plan «for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er spesielt viktige for villreinens fremtid i Norge». Den interkommunale planen fra 1998 har dannet utgangspunkt for den regionale planen som nå er på høring. Den regionale planen er utformet etter prinsipper for regionale planer. Disse er ikke juridisk bindende. Det forventes at kommunene med bakgrunn i den regionale planens rammer utarbeider mer detaljerte og juridisk bindende kommuneplaner. De kommunene det dreier seg om i Buskerud fylke er Hol, Ål og Hemsedal.

Statens vegvesen, vegavdeling Buskerud har ansvaret for riksvegene og forvaltningsansvaret for fylkesvegene innenfor foreslåtte planavgrensning i Buskerud fylke, samt området for fylkesdelplanen. For Statens vegvesen er det viktig at den fremtidige bruken av Hardangervidda og Nordfjella legger til rette for en utvikling også av vegnettet. Nye tunneler og traseendringer av hensyn til både fremkommelighet og villrein kan være nødvendig innenfor begge planområdene. Det er også viktig at vegnettet kan driftes og vedlikeholdes på en forsvarlig måte. For Statens vegvesen er særlig vinterdrift et viktig tema. Ut fra høringsforslaget for Nordfjella er det riksveg 7, riksveg 52 og fylkesveg 50 som i vesentlig grad vil bli berørt da de ligger innenfor regional arealsone for Nasjonalt villreinområde. I tillegg går fylkesveg 244 inn til et av Randsområdene (ved Rødungstølen). Deler av Rallarvegen berøres også. Den har de siste årene blitt en stor turistattraksjon (nasjonal sykkelveg nr. 4) i et område med villreintrekk mellom Hardangervidda og Nordfjella villreinområde.

De største utfordringene knyttet til villreinens behov er tiltak som reduserer leveområdet, barrierer som begrenser trekkmulighetene innenfor Nordfjella og mellom Nordfjella og Hardangervidda og menneskelige aktiviteter som skremmer.

Postadresse
Statens vegvesen
Region sør
Postboks 723 Stoa
4808 Arendal

Telefon: 07030
Telefaks: 37 01 98 01
firmapost_sor@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Henshovveien
3516 HØNEFOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Planprogrammet ble vedtatt 29.11.2011. Det er nå gjennomført en planprosess i henhold til hovedtrekkene i planprogrammet fremmet et planforslag. Høringsdokumentene består av plankart og planrapport med retningslinjer. I formålsbestemmelsen til planen er følgende angitt:

§1.1 Formål

Formålet med planen er å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelige leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og å legge til rette for allment friluftsliv.

Planområdet er inndelt i følgende soner (§ 1.2):

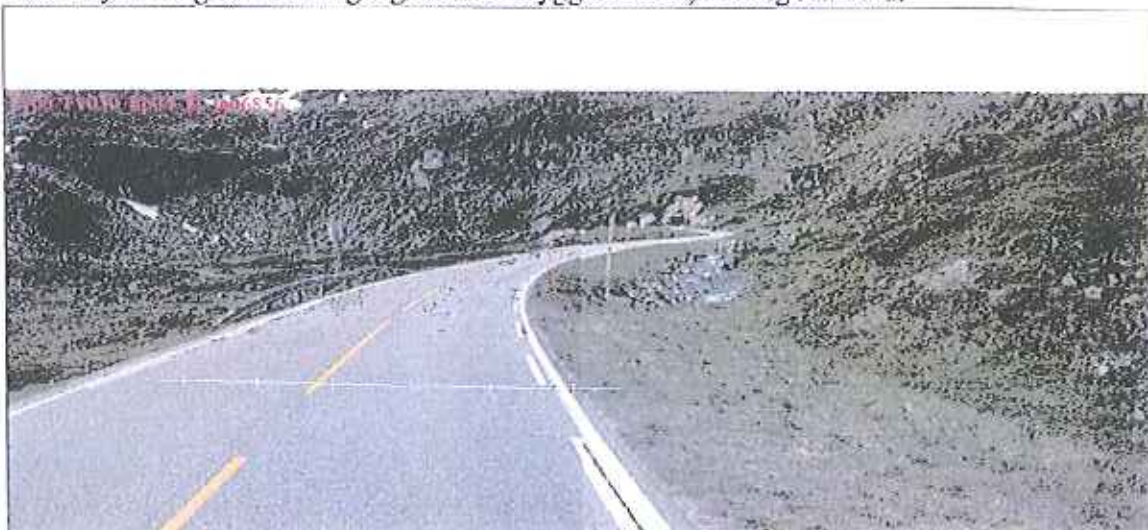
□ Nasjonalt villreinområde □ Randområder □ Stasjonssteder □ Forsvarets øvingsområder

Det er gitt egne retningslinjer for hele planområdet. Disse er retningsgivende og tidligere vedtatte reguleringsplaner i kommunene, gjelder uavhengig av denne planen. Vedtatte kommune(del)planer gjelder inntil neste kommuneplanrevisjon. Regional plan skal da legges til grunn ved rullering.

I § 2 er det felles retningslinjer for planområdet, blant annet angående allmenn ferdsel, motorisert ferdsel, forsvaret, utmarksnæringer, gjerder, vassdrag og kulturminner. I § 3 er det særskilte retningslinjer for de ulike arealsonene. Deler av fv. 50 ligger i Nasjonalt villreinområde. Riksveg 52 tangerer randsonen fra Bjøberg og nord-vestover til fylkesgrensen mot Hordaland (retning Borlaug). Deler av fv. 50 (fra Sveingardsbotn via Geitrygg-tunnelen og over til grensen mot Hordaland, retning Aurland) ligger fysisk inne i det nasjonale villreinområdet. Det er gitt egne retningslinjer i § 3.1.3 for veger:

«Det skal ikke anlegges nye veger i nasjonalt villreinområde. Eksisterende veger skal ikke åpnes for trafikk før 1. juni. Unntatt fra dette er Fv. 50 Aurland – Hol som er vinteråpen, samt veger som trenger tidlig broyting for drift ved kraftanlegg.»

Foto1: fylkesveg 50 ved inngangen til Geitrygg-tunnelen, retning Aurland.

I § 3.2, er det egne retningslinjer for randområdene. R. 7 tangerer randområdet ved Haugastøl/Nygardsvatnet før den dreier mot sør. Deler av fv. 52 går langs randområdet nord for Strandavatnet i Hol kommune. Fylkesveg 244 inn mot Rødningsstølen i Ål kommune går inn til deler av dette randområdet. Så langt vi kan se er det i høringsforslaget ikke lagt opp til endringer i forhold til dagens praksis for vintervedlikehold på fv. 50. Av tiltak som ikke er nevnt angående dette, kan vi nevnte etablering av freseplasser/gater for snø ved siden av eksisterende veg (3 m - snølagring). Langs fv. 50 er slike etablert, mens det langs rv. 52 er behov for etablering av nye, spesielt ved Stongenuten. Dette er en del av rasutbedringen på en 2-3 km lang strekning mot Sogn. Det kan i tillegg være behov for å ta seg inn med snøscooter etc. i forbindelse med for eksempel redningsarbeid i tilknytning til ferdsel på vårt vegnett. Vi ber om at det åpnes for dette i § 2.2. Det kan i tillegg være behov for å etablere mindre bygg i forbindelse med drift, vedlikehold, målinger/registreringer i tilknytning til vårt vegnett. Vi ber om at dette innarbeides i bestemmelsene §§ 3.1.1 og 3.2.1.

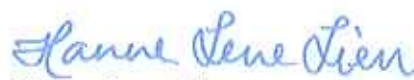
Det foreligger en vurdering av konsept for rv. 7 over Hardangervidda, utarbeidet av Interessenteselskapet for rv. 7 (IS Rv7) og Norconsult (12/ 2010). I 2006 ble ulike trasealternativ med tunnel og veg i dagen vurderet av oss. Hovedmålsettingen var å bedre forholdene både for villreinstammen og for de som er avhengige av en vinteråpen rv. 7. Vegutredningen var et innspill til Samferdselsdepartementet for bevilgninger over statsbudsjettet for videre arbeid med planprogram og kommunedelplan med konsekvensutredning. Rv. 7 ble igjen riksveg (tidligere stamveg) fra 1.1.2010. I fylkesdelplanen er det slått fast at vinterstenging ikke er aktuelt. Først og fremst ut fra den betydning rv. 7 har for næringslivet i Hallingdal og Hardanger som øst-vest samband, og i form av Hardangerbrua (erstattet ferje Brimnes Bruravik). Trase for Hardangerviddatunnel og eventuell ny veg i dagen, er ikke fastlagt og vi ber om at det kan tas høyde for at denne kan komme i berøring med arealsonene i regionplanen for Nordfjella.

I de senere år har det vært stor byggeaktivitet, spesielt av fritidsboliger i områdene inn mot Nordfjella-området. Utvikling av arealbruk til næring/bosetting har trafikale konsekvenser. Dette kan medføre behov for tiltak og påvirke dagens drift og vedlikehold. Statens vegvesen mener at forslag til regional plan for Nordfjella ivaretar de nødvendige spørsmål, problemstillinger og vurderingsområder som er viktige for vårt ansvarsområde og ser fram til at dette innarbeides i de enkelte kommunens arealplaner.

Vi til slutt nevnte at vi ønsker oss en mer synlig fremstilling av Rallarvegen, riks- og fylkesvegene på plankartet.

Vegavdeling Buskerud
seksjon for plan og forvaltning
Med hilsen

Anders O. T. Hagerup
seksjonsleder

Hanne Lene Lien

Kopi: fmbupost@fylkesmannen.no

6

Jernbaneverket

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Henvendelse til: Knut Oddvar Stene
Tlf.: 55 96 62 13
Faks:
E-post: Knut.Oddvar.Stene@jbv.no

Dato: 07.11.2013
Saksref.: 201205961-4
Deres ref.: 2010/5251-127
Vedlegg:

Besøksadresse
Vestre Strømkai 7,
Bergen

Postadresse:
Postboks 4350
NO- 2308 Hamar

postmottak@jbv.no

Sentralbord:
05280

Org. Nr.:
971 033 533 MVA

Bankgiro:
76940501888

jernbaneverket.no

Merknad til Regional plan for Nordfjella

Viser til mottatt brev datert 2.9.2013 om at fylkesutvalgene i Sogn og Fjordane, Hordaland og Buskerud fylkeskommuner har vedtatt å legge forslag til Regional plan for Nordfjella ut til offentlig høring. Viser også til korrespondanse med saksbehandler Ellen Korvald vedrørende utsatt svarfrist til og med uke 45.

Jernbaneverket er statens fagorgan for jernbanevirksomhet og har blant annet et forvaltningsansvar i forhold til planarbeid i medhold av plan- og bygningsloven. Hensynet til sikkerhet og fremkommelighet langs banestrekningen er sentrale vurderingsmomenter, både i forhold til dagens situasjon og fremtidig utvikling.

Bergensbanen følger i stor grad sørlig kant av planområdet, delvis i *randområdet* og delvis i *nasjonalt villreinområde*. Ved Finse, Hallingskeid, Mjølfjell/Vatnahalsen og Upsete er areal rundt stasjonsområdene avsatt til formålet *stasjonssted*. Således er jernbanens interesser ved stasjonsområdene ivaretatt.

Banen danner grense mellom Hardangervidda og Nordfjella og er delvis til hinder for villreintrekk mellom de to områdene. Villreinen trekker over noen tunneltak/-overganger. Regionalplanen påpeker at flere nye tunneler (som Finsetunnelen) kan være aktuelle som avbøtende tiltak. Jernbaneverket har ingen umiddelbare planer om dette.

For å øke kapasiteten på Bergensbanen arbeider Jernbaneverket med å etablere flere kryssingsspor. Nytt kryssingsspor ved Vieren er planlagt oppført i andre periode av Jernbaneverkets handlingsprogram. Finansiering av nytt kryssingsspor avklares i neste fireårsperiode av Nasjonal transportplan. Vieren ligger sørvest for Upsete stasjonsområde - ved planområdet yttergrense.

Rallarvegen eies og forvaltes av Jernbaneverket. Etter initiativ fra Ulvik herad ble det i 2010 nedsatt en arbeidsgruppe som året etter ferdigstilte en handlingsplan (strategi) for bruk og drift av Rallarvegen. Jernbaneverket vurderer å videreføre arbeidet med å utarbeide en forvaltningsplan for Rallarvegen.

Med hilsen

Helge Bontveit
Seksjonssjef plan- og utvikling
Plan sør/vest

Knut Oddvar Stene
utreder og planlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk

7

Buskerud fylkeskommune
Fylkeshuset
3020 Drammen

Trondheim, 30.10.2013

Deres ref.:
2010/5251-127

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/1864

Saksbehandler:
Vemund Jaren

Regional plan for Nordfjella - høring og offentlig ettersyn

Miljødirektoratet mener at det framlagte forslaget til regional plan for Nordfjella i hovedsak svarer bra på bestillingen fra Miljøverndepartementet. Vi har noen merknader til planområdets avgrensning, planbeskrivelsen og retningslinjene.

Vi viser til brev fra Buskerud fylkeskommune 02.09.13, der forslag til regional plan for Nordfjella i henhold til plan- og bygningslovens § 8-3 legges ut høring og offentlig ettersyn. Videre viser vi til vår uttalelse til planprogrammet av 23.06.11.

Generelle kommentarer

Utgangspunktet for planleggingen er Norges internasjonale ansvar for å bevare de siste bestander av den ville europeiske fjellreinen. I erkjennelsen av at det i dag først og fremst er utbygging og endringer i arealbruk som representerer utfordringer og trusler i forhold til å kunne bevare framtidige livskraftige bestander, har det i de seinere årene blitt utviklet en tydelig nasjonal politikk på dette området, jf. blant annet St.meld.nr.21(2004-2005) og St.meld.nr.26(2006-2007). Dette er fra Regjeringens side fulgt opp gjennom et bestillingsbrev til fylkeskommunene av 12.04.07, der det fastsettes 10 nasjonale villreinområder og anmodes om at fylkeskommunene utarbeider regionale planer for en helhetlig forvaltning med nærmere avgrensning og retningslinjer for disse. Planene skal fastsette en langsiktig areallforvaltning som balanserer bruk og vern for de aktuelle fjellområdene med influensområder, og vil være retningsgivende for kommunal planlegging og gi føringer for statlig og fylkeskommunal sektorplanlegging. Planene vil være et ledd i oppfølgingen av regjeringens samlede politikk for fjellområdene.

Miljødirektoratet mener at det framlagte forslaget til regional plan for Nordfjella i hovedsak svarer bra på bestillingen fra Miljøverndepartementet. Vi synes også det er lagt ned et godt arbeid med å frambringe et godt kunnskapsgrunnlag for planarbeidet, og å ta dette i aktiv bruk i planprosessen. Vi har imidlertid noen merknader som vi vil komme tilbake til nedenfor.

Kap.3 Om lokalsamfunn, natur og kultur

Det er i dette kapitlet gjort en grundig og god oppsummering av kunnskapsgrunnlaget for planen. Den eneste merknaden vi har til dette er at det i kap.3.3 ikke er samsvar mellom nummereringen av

fokusområder på kart 5 og i den påfølgende tabellen på s.19, noe som virker forvirrende (gjelder områdene 5 – 8).

Kap.5 Konkurrerende arealbruk

Matrisen gir god oversikt over antatt konflikgrad mellom ulike former for arealbruk eller aktiviteter og villreinens behov, og vil være et nyttig grunnlag for avveininger i planen og et godt grunnlag for planens handlingsprogram.

Kap.6 Planbeskrivelse

6.1 Planområdets avgrensning og 6.2 Hovedtrekk i planen

Miljødirektoratet ser positivt på at en har valgt å inkludere området Raudafjell i planen, ettersom dette er et område som historisk har blitt brukt av villrein, og der dagens utvikling kan tyde på at det er i ferd med å bli tatt i bruk igjen. Det kan være noen utfordringer knyttet til bestandsforvaltning og eventuell jakt i området ettersom det topografisk henger mest sammen med det som administrativt er Hardangervidda villreinområde i dag. Dette er imidlertid ikke tema for den regionale planen, og vi legger vekt på det framtidrette elementet i at en har valgt å inkludere betydelige deler av området som nasjonalt villreinområde.

Plangrepet en har tatt når det gjelder sonering samsvarer ikke helt med det som ligger i Miljøverndepartementets bestillingsbrev. Det var der lagt opp til en tredelt sonering med henholdsvis *nasjonalt villreinområde*, *randområde* der inngrep og aktiviteter vil kunne ha direkte innvirkning på villreinens leveområde, og *bygdenære områder* der slik påvirkning vil være mindre framtreddende. Tanken bak dette var blant annet at en kunne anse grensa mellom randområder og bygdenære områder som en regional avklaring av villreininteressene i forhold til annen arealbruk. Slik denne planen er utformet, med randområder bare i bestemte deler av området og fravær av sonen bygdenære områder innenfor plangrensa, vil det måtte vurderes fra sak til sak om f.eks kommunale arealplaner utenfor plangrensa vil kunne ha innvirkning på villrein og dermed vil måtte konsekvensutredes i henhold til dette. Dette forholdet er også påpekt til slutt i kap. 6.1 i plandokumentet, jf. konsekvensutredningen kap. 8.3. Vi ser at bakgrunnen for dette til dels er å finne i avgrensning og praksis knyttet til den gjeldende felles kommunedelplanen for Nordfjella, men oppfatter ikke denne løsningen som optimal i forhold til rasjonell planbehandling framover.

Det er valgt å ikke inkludere noen arealer ved Kvammdalen i Aurland og ved Systerskard i Hemsedal i det nasjonale villreinområdet, men definere disse arealene som randområder der det skal kunne tilrettelegges for utvikling/reiseliv. Disse spørsmålene er behandlet særskilt i planens konsekvensutredning i kap. 8.2 og 8.4, og vi har ikke vesentlige merknader til de vurderingene som er gjort der. Vi understreker imidlertid at forutsetningene om egen konsekvensutredning av eventuelle planer for disse områdene og om tiltak for å kanalisere ferdsel bort fra viktige villreinområder vil være viktige. Det samme gjelder den løsningen som er valgt med å definere hele bredden sør og øst for Hallingskarvet som randområde, der det vil være sentralt å få til en helhetlig tilrettelegging og kanalisering i de ytre områdene og ikke skape barrierer på tvers med sterkt trafikkerte stier og løyper inn mot foten av Hallingskarvet.

6.3 Retningslinjer

Vi synes retningslinjene til planen i all hovedsak er gode og hensiktsmessige, og understreker betydningen av at disse blir implementert i kommunenes arealplaner som vil være juridisk bindende.

I § 2.1 *Allmenn ferdsel* står det til slutt at *Rallarvegen kan åpne for sykkelturisme når snøen har smeltet*. Denne retningslinjen trenger en presisering til at den kan åpne når snøen *naturlig har smeltet*, slik det også står i tabellen i kap.5 over konkurrerende arealbruk og aktuelle avbøtende tiltak. Vi viser her til at reguleringsplanen for Låghellerområdet (det viktigste trekkområdet for villrein) fra 2001 har et eksplisitt forbud mot såkalt åting og brøyting av veien, men at det i en pågående sak vurderes å dispensere fra dette forbudet. I konsekvensutredningsdelen i planen, kap. 8.4, står det at «KUen bemerker at det spiller liten rolle om åpning for sykkeltrafikk settes til 1.juni eller ved snøsmelting». Det NINA og MIMIR sier i konsekvensutredningen (NINA Rapport 956, kap. 4.1.3) er imidlertid at «åpning av Rallarvegen 1.juni har liten praktisk betydning for trafikken på Rallarvegen, fordi det vanligvis er mye snø». Dette vil naturligvis endre seg dersom snøen fjernes på kunstig måte, og hensikten med dette vil være å utvide sesongen og næringspotensialet gjennom å øke trafikken. Samtidig understrekes det både i KU-rapporten og i plandokumentet at det er svært viktig å opprettholde trekket over denne aksene, og at utviklingen må overvåkes nøye.

I § 2.7 *Vassdrag* er det foreslått en retningslinje som sier at *Ny kraftutbygging, utvidelse av eksisterende kraftanlegg som gir arealbeslag i viktige villreinområder og nye kraftlinjer bør unngås i planområdet*. Vi mener begrepet «i viktige villreinområder» her skaper uklarhet og åpner for ulik skjønnsutøvelse fra sak til sak. Arealer definert som nasjonalt villreinområde og det aller meste av randområdene i denne planen er å betrakte som viktige villreinområder. Vi mener derfor at denne formuleringen bør strykes, slik at retningslinjen blir *Ny kraftutbygging, utvidelse av eksisterende kraftanlegg som gir arealbeslag og nye kraftlinjer bør unngås i planområdet*.

I § 3.2 *Randområder* heter det at *Randområdene er til dels også leveområder for villreinstammen*. Så vidt vi kan se ligger det aller meste av de definerte randområdene innenfor det som er kartlagt som leveområde for villrein i NINA Rapport 634, med unntak av noen arealer øst i Ål kommune. Vi mener derfor at uttrykket «til dels» bør strykes, eller erstattes med f. eks «i all hovedsak».

Kap.7 Handlingsplan

Handlingsplanen omfatter mange gode tiltak for oppfølging av planen og fordeler hovedansvar for gjennomføring. Vi er enige i at handlingsplanen trenger nærmere utdyping og konkretisering som skissert, og har ellers ingen særskilte merknader til dette.

Kap.8 Konsekvensvurdering

Vi har i merknadene til kap.6 foran henvist til noen punkter og problemstillinger i kap. 8.1 – 8.4, og har ellers ingen særskilte merknader til disse avsnittene.

8.5 Vurdering etter naturmangfoldloven

Det er i høringsutkastet gjort vurderinger etter naturmangfoldlovens §§ 8-12. Miljødirektoratet har en merknad til vurderingen av § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Naturmangfoldloven § 12 omhandler også lokalisering. Vi mener at en kort omtale av de hensyn som er vektlagt ved

fastsetting av grenser for arealsonene burde vært omtalt her, eller det kan settes inn henvisninger til hvor dette er omtalt i plandokumentet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Vemund Jaren
seniorrådgiver

Kopi til:

Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Fylkesmannen i Hordaland
Miljøverndepartementet
Nordfjella og Fjellheimen
villreinnemnd

Postboks 1604
Njøsavegen 2
Postboks 7310
Postboks 8013 Dep
Siri Bøthun
Naturforvaltning

3007 Drammen
6863 Leikanger
5020 Bergen
0030 OSLO
6896 FRESVIK

- Nærøyfjorden landskapsverneområde
- Bleia - Storebotnen landskapsverneområde
- Bleia naturreservat
- Nordheimsdalen naturreservat
- Grånosmyrane naturreservat

Regional plan for Nordfjella

SAKSBEHANDLAR: ANBJØRG NORNES ARKIVKODE: 2012/2889 - 432.2 DATO: 01.10.2013

REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA - UTTALE FRÅ NÆRØYFJORDEN VERNEOMRÅDESTYRE

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg for Nærøyfjorden verneområdestyre sak 41/13.

Med helsing

Noralv Distad

Leiar Nærøyfjorden verneområdestyre

Anbjørg Nornes

sekretær verneområdestyret

Dokumentet er elektronisk signert.

Kopi pr. e-post til:

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Fylkesmannen i Hordaland

Arkivsaksnr: 2012/2889-0

Saksbehandlar: Anbjørg Nornes

Dato: 04.09.2013

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	41/13	27.09.2013

Regional plan for Nordfjella - uttale frå Nærøyfjorden verneområdestyre

Innstilling frå forvaltar

Nærøyfjorden verneområdestyre støttar framlegget til Regional plan for Nordfjella, og har ingen merknader til planframlegget.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 27.09.2013

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Nærøyfjorden verneområdestyre støttar framlegget til Regional plan for Nordfjella, og har ingen merknader til planframlegget.

Saksopplysningar

Dokument som bakgrunn for saka:

- Framlegg til Regional plan for Nordfjella, med planrapport og plankart

Fylkesutvala i Buskerud, Sogn og Fjordane og Hordaland har vedteke å leggja framlegg til Regional plan for Nordfjella ut på offentleg høyring. Høyringsfrist er 1. november 2013.

Formålet med planen er «å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelige leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressursene og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og legge til rette for friluftsliv».

Nordfjella er i hovudsak avgrensa av Rv 52 over Hemsedalsfjellet og Lærdal i nord, av Nærøyfjorden og E 16 i vest, av fjellbygdene i Hol, Ål og Hemsedal i aust og av Bergensbanen i sør. Raudafjell (Undredalshalvøya) er tatt med i planområdet sjølv om det ikkje er ein del av Nordfjella villreinområde. Gamle fangsanlegg i dette området tyder på at det har vore villrein her tidlegare. Siste åra er villrein observert i Raudafjell igjen, og det vart observert fostringsflokkar i vår. Deler av Raudafjell ligg i Nærøyfjorden landskapsvernområde. Planområdet omfattar deler av alle verneområda i Nærøyfjorden. Med unntak av Bleia – Storebotn landskapsvernområde, er ikkje villrein behandla som tema i verneforskrifta i desse verneområda, men villreinen er ein viktig del av eit mangfaldig dyreliv i verneområda.

Regional plan for Nordfjella er ein plan som skal vera rettleiande. Den skal leggjast til grunn for regionale organ si verksemd og for kommunal og statleg planlegging og verksemd i regionen. Retningslinjene i planen er ikkje juridisk bindande. Reglane i verneforskriftene går framfor føringane i den regionale planen for Nordfjella.

Vurdering

Det er gjennomført ein grundig planprosess, med fleire opne møter om planen. Forvaltar har delteke på møte i referanseforum, og har fått framlegget til plan til gjennomlesing undervegs i prosessen. Planrapporten som omfattar verneområde i Nærøyfjordområde er i samsvar med verneforskriftene for verneområda, og retningslinjene i forvaltningsplan for Nærøyfjorden. Under forvaltningsmål (forvaltningsplan for Nærøyfjorden kapittel 4.4) står det at omsynet til villreinen alltid skal tilleggas vekt innanfor deira leveområdet. Villreinnemnda skal ha til uttale alle saker som kan virke inn på villreinareal eller villreininteresser. Desse forvaltningsmåla er samanfallande med mål og retningslinjer i framlegget til plan for Nordfjella. Forvaltar tilrår at styret sluttar seg til framlegget for Regional plan for Nordfjella.

Regionalplan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563

3007 DRAMMEN

SAKSBEHANDLER: TROND ERIK BUTTINGSRUD

ARKIVKODE: 2013/7029-

DATO: 23.10.2013

HØRINGSUTTALE TIL REGIONALPLAN FOR NORDFJELLA

Viser til høringsdokument for Regionalplan for Nordfjella, lagt ut på Buskerud fylkeskommune sine hjemmesider 2. september 2013. Regionalplan for Nordfjella er drøftet på møte i Hallingskarvet nasjonalparkstyre 22. oktober 2013, sak 29 Meldinger og eventuelt. Hallingskarvet nasjonalparkstyre ønsker med dette å komme med en merknad til retningslinjene til planen.

Slik vi leser retningslinjene er dispensasjoner gitt av Hallingskarvet nasjonalparkstyre omfattet av planframlegget. Slik §§1.3 og 1.4 er utformet vil det medføre at alle dispensasjoner vi gjør, først må på høring til villreinforvaltningen (villreinnemnd og villreinutvalg). De fleste av våre dispensasjoner blir gitt i tråd med forvaltningsplanen for Hallingskarvet nasjonalpark. Denne forvaltningsplanen har vært gjennom en grundig prosess der også villreinforvaltningen har deltatt. Som hovedregel vil det framstå som unødvendig å sende dispensasjoner som er i tråd med forvaltningsplanen på høring til villreinforvaltningen. Det er samtidig viktig å sikre at villreinforvaltningen blir hørt i de vedtak som blir gjort av nasjonalparkstyret og som har betydning for villreins levevilkår.

Etter slik vi leser retningslinjene vil det å sette inn et komma etter «andre tiltak» i første setning 3. avsnitt § 1.4, løse noen av utfordringene. Setningen «som kan få betydning for villreinens livsvilkår» vil da peke tilbake på «arealplaner, sti- og løypeplaner, dispensasjonssaker, vassdragskonsesjoner, linjeføring og andre tiltak» og ikke bare på «andre tiltak». Dette vil etter vår vurdering sikre villreinforvaltningen i å bli hørt i de saker som er viktige for dem. En slik endring forutsetter en god dialog mellom de ulike vedtaksmyndigheter og villreinforvaltningen for å klargjøre hvilke saker som defineres å ha betydning for villreinens levevilkår.

Hallingskarvet nasjonalparkstyre ønsker med dette at 3. avsnitt i § 1.4 blir endret til:

Villreinnemnda og villreinutvalget skal høres ved behandling av arealplaner, sti- og løypeplaner, dispensasjonssaker, vassdragskonsesjoner, linjeføring og andre tiltak, som kan få betydning for villreinens livsvilkår. I slike saker skal det foreligge en nærmere redegjørelse av virkningene for villreinen, jfr. naturmangfoldloven §§8-12.

Hallingskarvet nasjonalparkstyre har ellers ingen merknad er til Regionalplan for Nordfjella.

Med hilsen

Trond Erik Buttingsrud
Nasjonalparkforvalter
Hallingskarvet nasjonalpark

Nordfjella og Fjellheimen Villreinnemnd

Prosjekt Regionalplan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommune
v. Ellen Korvald

Dykkar ref.:
2010/5251-127
Arkiv:

Dykkar dato:
02.09.2013

Vår ref.:
9.2-N/13-swb

Vår dato:
31.10.2013

Høyringsuttale; framlegg til Regionalplan for Nordfjella villreinområde

Villreinnemnda har vore ein aktiv part i utarbeiding av planframlegget. Me set pris på å ha vorte involverte i alle ledd av prosessen. Me har tidlegare gjeve skriftlege innspel og uttalar undervegs så vel som å ha delteke i styringsgruppa (leiar) og administrativ gruppe (sekretær). I hovudsak er nemnda svært nøgde med prosessen og den framlagde planen. Under følgjer nokre kommentarar. Me vil m.a. trekke fram nokre moment der villreinnemnda har gjeve uttrykk for usemje, og eit par tema det ikkje har vore vilje i styringsgruppa til å diskutere vidare.

Generelt ser villreinnemnda at det er kome fram mykje positive føringar i planføresegnene. Omsynet til villrein er grunnleggande i langt dei fleste paragrafane.

Nemnda finner bestemmingane i § 3.1 «Nasjonalt villreinområde» som gode, og egnelege til å ta vare på villreinen sine behov.

Om randområde

Me vil minne om at areala regulert i § 3.2 «Randområder» også er villreinområde. Mykje av randområde difor er viktige for villreinområdet sin bæreevne.

Me vil reise spørsmålet om uttrykket «randområde» bør skiftast ut med eit uttrykk som syner at dette også er leveområde for villrein. I regionalplan for Ottadalen er omgrepet randområde nytta på areal som ligg utanfor leveområde, men grensar opptil villreinområdet, der endra arealbruk vil kunne påverke leveområdet til villrein. Me ser at omgrepet randområde fort kan mistolkast til nettopp å bety tilgrensande areal.

Det har i planprosessen vore arbeidd mykje med føresegnene i randområda, og grensa mellom nasjonalt villreinområde og randområde. Gjennom diskusjonar og forhandlingar har ein funne gode løysingar og kome fram til eit samforeint framlegg. Eit par punkt meiner me framleis er noko uheldige, då planframlegget kan synast å oppmode til utvida aktivitet som i framtida kan kome i konflikt med villrein. Dette gjeld m.a. utlegging av Systerskard som randområde. Dette er eit område der ein gjennom tidlegare planer har oppnådd ein allmenn aksept for å respektere grensa for villreinområde, og planlagt for framtidig utvikling *utanfor* denne grensa. Det andre punktet gjeld formuleringane i planføresengene når det gjeld Kvammadalen. I innleiande tekst til §3.2 er Kvammadalen nemnd spesifikt som eit område der ein kan vurdere utvikling av reiseliv og friluftsliv. Dette er fylgd opp i handlingsplanen som oppfylgande prosjekt under kommunale planoppgåver.

Om plankartet

Det vert sagt i planbeskrivelsen at plangrensene i stor grad, men med unntak som er omtalte, følgjer same grenser som noverande Felles kommunedelplan for villrein (kap. 6.1). Nemndsekretæren er i samband med ei anna sak nyleg gjort merksam på at plangrensa ikkje stemmer overeins med felles kommunedelplan i området nord-vest for Flævassdammen. Ved nærare undersøking syner det seg at grensa også vidare nord-vestover stadvis er snevrare enn kartet til Felles kommunedelplan (papiirutgåve, originalutskrive i full storleik, 1: 150 000). Dette er snakk om millimetre på kart i den målestokken det er tale om, men fleire plassar ligg grensa i bratt terreng, og der kan ulikskapane utgjere ein reell forskjell. Me går ut i frå at dette er eit teknisk spørsmål, og er oppstått som følgje av at

Nordfjella og Fjellheimen Villreinnemnd

linjer vert unøyaktige i små målestokkar. Det er likevel uheldig at denne ulikskapen synar til å gå berre i ei retning (i alle fall langs undersøkt strekning), dvs, små innsnevringar av planområdet. Me vil be om at det vert gjort ein gjennomgang av dette.

Om innlemming av Raudafjell i planområdet

Villreinnemnda ser svært positivt på at området kalla Raudafjell er teke med i planen og anerkjend som leveområde for villrein. Me er likevel usikre på om det er rett å gi dette området status som nasjonalt villreinområde på noverande tidspunkt. I bestillingsbrevet frå MD, 12. april 2007, er det gjeve ei oppstilling av kva for villreinområde som skal ha status som nasjonalt villreinområde. Raudafjell er naturleg nok ikkje nemnd, då det pr dato heller ikkje har status som villreinområde. Det er viktig å anerkjenne at dette er eit område med gode tilhøve for villrein. Det bør takast vare på som leveområde for villrein og skyddast mot inngrep og tiltak som skjær av viktige trekkveggar eller som på anna måte kan forringe området. Men villreinnemnda tykkjer det er unaturleg å kalle dette fjellområdet eit nasjonalt villreinområde utan ein forutgåande prosess der området faktisk vert anerkjend som villreinområde av rettighetshavarane og av dei rette forvaltingsorgan. I ein slik prosess må også området sin tilhøyrrighet etablerast. Området er i utgangspunktet ikkje ein naturleg del av Nordfjella, då desse to områda ikkje har nokon felles grense der rein trekker inn eller ut. Andre alternativ er å la det være ei sjølvstendig eining eller å la det bli ei utviding av Hardangevidda.

Raudafjell grensar naturleg opp mot Hardangervidda villreinområde, der inn- og utvandring av dyr til Raudafjell skjer ved trekk over Gravhølstunellen og til dels over Uppsetedalen. I denne retninga har regionalplan for Hardangervidda ein unaturleg avgrensing som følgjer ei kommunegrense, og ikkje ei fysisk trekkbarriere for villrein slik øvrig avgrensing av denne planen har som prinsipp (bemerka av Nordfjella villreinnemnd i uttale til regionalplan for Hardangervidda, brev til Buskerud fylkeskommune datert 01.04.2011, ref. 05-N/11-swb). Av framlegget til plankart ser det ut som Raudafjell og Nordfjella har felles grense. Dette er ikkje rett i høve til moglegheit for utveksling av dyr. Dyr som har halde seg i Nordfjella må først gå inn i Hardangervidda villreinområde (t.d. over Finsetunellen) før dei evt. trekker vestover og inn i Raudafjell. Villreinnemnda ynskjer ei markert grense i plankartet mellom Nordfjella og Raudafjell som synleggjer at desse områda har ulik status, og for å unngå inntrykket av at dei to områda kan ha ei fri utveksling av dyr.

Om handlingsdelen i plandokumentet

Handlingsdelen er ein svært viktig del av plandokumentet. Me ser med glede at også mange av innspela frå villreinnemnda er trekt inn i handlingsplanen. Den legg eit godt grunnlag for å fylgje opp planen og for å få i gong prosjekt som kan fremje ei arealforvaltning som tek vare på villrein i planområdet.

Med helsing Nordfjella og Fjellheimen villreinnemnd

leiar

sign.

Martin Lindal

sekretariat

Siri Wølneberg Bøthun

Kopi til:

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Fylkesmannen i Hordaland, Postboks 7310, 5020 Bergen
Fylkesmannen i Buskerud, Postboks 1604, 3007 Drammen
Sogn og Fjordane Fylkeskommune, Askedalen 2, 6863 Leikanger
Hordaland Fylkeskommune, PB 7900, 5020 Bergen
Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet, sentrum 20, 3630 Rødberg
Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Villreinrådet v. Øystein Landsgård, 3630 Rødberg
Nordfjella Villreinutvalg v. sekretær Harald Skjerdal, fjordsenteret, 5745 Aurand

Sekretariatsadresse:
Siri Bøthun Naturforvaltning
Hovsgranden
6896 Fresvik
post@sbnatur.no / 975 14 784

Ellen Korvald

Fra: fmbulok@fylkesmannen.no
Sendt: 1. november 2013 12:03
Til: Ellen Korvald
Kopi: post@sbnatur.no
Emne: Innspill til forslag til regional plan for Nordfjella

Vi viser til brev av 2. september 2013 med forslag til regional plan for Nordfjella.

Fylkesmannen har vært representert i arbeidsgruppa og styringsgruppa i prosessen med utforming av planforslaget. Vi viser til våre tidligere kommentarer knyttet til miljø, landbruk og planfaglige forhold. Så vidt vi kan se samsvarer foreliggende planforslag med styringsgruppas omforente forslag. Vi har likevel et par merknader:

- Det er viktig at planen er tydelig på at også randområdene er leveområder for villreinstammen. Vi ber derfor om at innledningen i punkt §3.2 om randområder i retningslinjene endres ved at ordene "til dels" blir tatt ut.

- I kapittel 8.4 gjengis virkninger i enkeltområder fra NTNA-rapport 956. I merknadsfeltet til område 7b som omfatter Systerskard ber vi om følgende tillegg: "Endringen til randområde er ikke gjort for at alpinanlegget skal kunne utvides, men for at området skal kunne tilrettelegges for allment friluftsliv ved stier og løyper."

Hilsen
Øivind Holm
avdelingsdirektør

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Høyringsuttale - Regional plan for Nordfjella

Vi viser til brev av 02.09.2013 om høyring av framlegg til regional plan for Nordfjella. Til grunn for uttalen vår ligg at Fylkesmannen i Hordaland har teke aktivt del i utforming av planframlegget.

Framlegget til regional plan er balansert og tek omsyn både til villrein, friluftsliv og næringsinteresser i området. Planen omhandlar areal i sju kommunar og tre fylke. Vi har sett på dei totale konsekvensane av planen for villreinen. Utover det har vi lagt mest vekt på konsekvensar knytte til området i Hordaland.

Det er vår vurdering at planen i stor grad støttar opp om ein gjeldande og fornuftig arealbruk i området. Villreinen syncst godt ivareteken i planframlegget. Det same er tilfellet med øvrige natur- og miljøverdiar innan planområdet.

Vi oppfattar det som å vere relativt lite konflikt rundt arealbruken i Hordaland. Dei store hytteområda i Voss er haldne utanom planen. Turisme og reiseliv er viktige element i næringsutviklinga i Indre Hordaland. Stasjonsområda langs Bergensbanen er viktige utfartsstader for ulike former for friluftsliv, der Finse og Rallarvegen står i ei særstilling. Samstundes kan ferdsel på Rallarvegen danne ein barriere for villreinen sitt trekk mellom Hardangervidda og Nordfjella.

Planen er uklar på tematikken knytt til opning av Rallarvegen for sykkelturisme. I § 2.1 *Allmenn ferdsel* står det at Rallarvegen kan opne for sykkelturisme *når snoen har smelta*. Planarbeidet må ta nærare stilling til dette spørsmålet og avklare kva ein legg i «smelta» jamfør at det under avbøtande tiltak for sykkelturisme står å *ikkje starte sesongen for naturlig snøhart*. Vi ber om at dei avgrensingar som vert lagt knytt til opning av Rallarvegen vert presisert i endeleg plan.

Planen er elles eit godt kompromiss mellom dei ulike omsyna og vi har ingen vesentlege merknader til høyringsframlegget.

Med helsing

Lars Sponheim
fylkesmann

Elsø- Kristin Foss Vikenes
avdelingsdirektor

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:
Hordaland fylkeskommune   Postboks 7900   5020   Bergen

Sakshandsamar: Hermund Mjelstad
Telefon: 57643124
E-post: fmsfhm@fylkesmannen.no

Vår dato
05.11.2013
Dykkar dato

Vår referanse
2010/15065 - 432.2
Dykkar referanse

Buskerud fylkeskommune
Fylkeshuset
3020 Drammen

Høyring av regional plan for Nordfjella villreinområde

Vi viser til høyringsbrev 02.09.2013 frå Buskerud fylkeskommune med høyring av planforslaget til regional plan for Nordfjella villreinområde.

Bakgrunn

Miljøverndepartementet ga i sitt bestillingsbrev 12.04.07 til fylkeskommunane oppmoding om utarbeiding av regionale planer for dei 10 nasjonale villreinområda som var oppretta. For Sogn og Fjordane sin del omfatta dette regional plan for Ottadalen villreinområde og regional plan for Nordfjella villreinområde. Regional plan for Nordfjella er no på høyring og prosessen har vore leia av Buskerud fylkeskommune.

Vi er av den oppfatning at planarbeidet har vore ein god og inkluderande prosess, der mykje ny kunnskap og informasjon har kome fram om villreinen i Nordfjella. I høve til den interkommunale planen for Nordfjella frå 1998, er regionalplanen eit steg framover i forvaltninga av villreinen i desse fjellområda, delt mellom tre fylkeskommunar og sju kommunar.

Merknader til planframlegget

Vi er positiv til at området «Raudafjell» er inkludert i planen. Sjølv om området ikkje er definert som villreinområde per i dag, er det viktig å ta det med som leveområde for villrein. Både Aurland og Voss kommune har areal i Raudafjell og villrein frå Hardangervidda og Nordfjella kan nytte området. Det er mogleg at avgrensinga av Raudafjell bør markerast tydelegare for å markere at området ikkje er definert som villreinområde, og at det heller ikkje er definert kva villreinområde det eventuelt skal høyre til.

§ 3.2 I definisjonen av randområda står det at desse er «til dels» også leveområde for villrein. «Til dels» bør fjernast, sidan mesteparten av randområda også er leveområde.

Regionalplanen er ikkje juridisk bindande, og det er difor viktig at kommunane følgjer dette opp i sitt kommuneplanarbeid.

I Aurland kommune er Kvammdalen trekt ut av nasjonalt villreinområde og lagt inn som randområde der det skal kunne vurderast utvikling av reiseliv og friluftsliv. Området Kvammdalen ligg inne i kommuneplanen til Aurland, men eventuelle tiltak må konsekvensutgreiast med tanke på villrein og ferdsel inn i villreinen sitt leveområde, spesielt vinterstid. Ei forsiktig utnytting av Kvammdalen har vi elles ikkje spesielle merknader til.

Handlingsplanen (Kap 7) er oversiktleg og viser kortfatta ulike tiltak. Vi vil spesielt framheve eit «Nordfjellaråd» som eit godt tiltak. Då kan det interkommunale samarbeidet om villreinen i Nordfjella halde fram, og det er viktig å ha eit slikt felles møtepunkt.

Vi trur denne planen kan bli eit godt verktøy for kommunane i den framtidige forvaltninga av villreinen i Nordfjella.

Med helsing

Tore Larsen
seniorrådgjevar

Hermund Mjelstad
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Kopi pr. e-post: Miljødirektoratet
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Hordaland
Sogn og Fjordane fylkeskommune
Nordfjella/Fjellheimen villreinnemnd
Nordfjella villreinutval

Arkivsak-dok. 12/00180
Saksbehandler Kjersti Myro

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	17.10.2013	52/13

SAKSPROTOKOLL

Høringsfråsegn til regional plan Nordfjella

Kommunestyret har behandlet saken i møte 17.10.2013 sak 52/13

Behandling

Det kom ingen nye framlegg.

Votering

Rådmannen si innstilling vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Ål kommunestyre har ingen merknader til høringsframlegg til regional plan for Nordfjella.

Arkivsak-dok. 12/00208
Saksbehandler Knut Baklid

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommuneplanutvalget	11.11.2013	10/13
2 Kommunestyret	28.11.2013	66/13

SAKSPROTOKOLL

Høringsuttalelse Regional plan Nordfjella

Kommunestyret har behandlet saken i møte 28.11.2013 sak 66/13

Votering

Innstillingen fra kommuneplanutvalget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Endringer av villreingrense, randsone og retningslinjer aksepteres slik de er justert etter møte i styringsgruppa den 6. og 7.juni 2013 med følgende endring:

- Grensa fra 1998- planen opprettholdes ved Stryknesdammen og Nystølen.

For øvrig har Hol kommunestyre ingen merknader til forslag til Regional plan for Nordfjella. Det forutsettes at grensene i en slik overordna plan ikke er vurdert i detalj, og at det i framtidige lokale planer kan vurderes om det er fornuftig med mindre justeringer i randsoneens yttergrense.

HEMSEDAL

Arkivsak-dok. 12/00645
Saksbehandler Pia Marie Rørby Ruud

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	07.11.2013	66/13

SAKSPROTOKOLL

Høring av regional plan for villreinplan for Nordfjella med Raudafjell

Kommunestyret har behandlet saken i møte 07.11.2013 sak 66/13

Behandling

Odd Holde (H) vert kjent inhabil i saka på grunn av eigarrett i området. Ingen vara stilte i saka. Kommunestyret hadde 16 medlem under handsaminga i saka.

Framlegg til tillegg i saka frå Jan Egil Halbjørhus (H):

- 1. Systerskard vert lagt inn i retningslinjenes § 3.2:

Retningslinjer for Regional plan for Nordfjella med Raudafjell

§3.2 Randområder

Områder utenfor det nasjonale villreinområdet med stor nærings-, natur- og friluftsverdi. Randområdene er til dels også leveområder for villreinstammen. I Kvammadalen og i Systerskard kan utvikling av reiseliv og friluftsliv vurderes.

Grunngjeving er at Systerskard randområde er eit svært viktig langsiktig utviklingsområde for kommunen og det vert spesielt vist til NINA Rapport 956 sin konklusjon når det gjeld næringsutvikling mot Systerskard.

- 2. Område aust for Fanitullvegen.

Viser til tidlegare innsendte høyringsvar som omhandlar dette området.

Sp ber om gruppemøte.

Gruppemøte.

Møtet satt.

Framlegg frå Jan Egil Halbjørhus (H) vart satt opp mot rådmannen si innstilling. Framlegget vart vedteken med 15 røyster mot 2 (Sp og SV).

Vedtak

1. Systerskard vert lagt inn i retningslinjenes § 3.2:

Retningslinjer for Regional plan for Nordfjella med Raudafjell

§3.2 Randområder

Områder utenfor det nasjonale villreinområdet med stor nærings-, natur- og friluftsverdi. Randområdene er til dels også leveområder for villreinstammen. I Kvammadalen og i Systerskard kan utvikling av reiseliv og friluftsliv vurderes.

Grunngjeving er at Systerskard randområde er eit svært viktig langsiktig utviklingsområde for kommunen og det vert spesielt vist til NINA Rapport 956 sin konklusjon når det gjeld næringsutvikling mot Systerskard.

2. Område aust for Fanitullvegen.

Viser til tidlegare innsendte høyringssvar som omhandlar dette området.

VOSS KOMMUNE
Kommunestyret

Buskerud fylkeskommune
Utviklingsavdelingen
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Buskerud fylkeskommune	
Sentraladministrasjon	
10. 5251	
30 OKT 2013	
Ark.kode: 718	Gruppenr:
Saksbehandler:	
S. bet.: EKO	

Vår ref	Etat/ avd.	Saksbeh	Ark.	Dykkar ref.	Dato
10/1485-23 18592/13	STA	GBE	130 K4		29.10.2013

HØYRING - REGIONAL VILLREINPLAN FOR NORDFJELLA

Kommunestyret behandla i møte 24.10.2013 sak 71/13.
Det vart gjort følgjande

Vedtak

Voss kommune ser positivt på at viktige villreinområde blir sikra gjennom den regionale villreinplanen og vil tilrå at planframlegget vert vedteke slik det ligg føre.

Med helsing

Målfrid Sivertsen
Målfrid Sivertsen
Skr.

Vedlegg: Samla sak for utvalet

Kopi til: Plan og miljøvernleiar, ,

SAMLA SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 10/1485-18488/13

Saksbeh.: Gunnar Berge

Arkivkode: 130 K4

Saksnr.:	Utval	Møtedato
74/13	Formannskap/ plan og økonomi	03.10.2013
71/13	Kommunestyret	24.10.2013

SAMLA SAK - HØYRING - REGIONAL VILLREINPLAN FOR NORDFJELLA

Administrasjonen si innstilling:

Voss kommune ser positivt på at viktige villreinområde blir sikra gjennom den regionale villreinplanen og vil tilrå at planframlegget vert vedteke slik det ligg føre.

Formannskap/ plan og økonomi den 03.10.2013 sak 74/13

Behandling i møte:

Administrasjonen si innstilling vart samrøystes tilrådd.

Saksordførar: Sigbjørn Hauge

Tilråding:

Voss kommune ser positivt på at viktige villreinområde blir sikra gjennom den regionale villreinplanen og vil tilrå at planframlegget vert vedteke slik det ligg føre.

Saksordførar: Sigbjørn Hauge

Kommunestyret den 24.10.2013 sak 71/13

Behandling i møte:

Repr. Sigbjørn Hauge la fram saka på vegne av utval for formannskap/plan og økonomi.

Røysting:

Utval for formannskap/plan og økonomi si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Voss kommune ser positivt på at viktige villreinområde blir sikra gjennom den regionale villreinplanen og vil tilrå at planframlegget vert vedteke slik det ligg føre.

Administrasjonen si utgreiing:

2. DOKUMENT SOM BAKGRUNN FOR SAKA:

Dokument merka med * ligg ved.

- * Brev av 02.09.2013 frå Buskerud Fylkeskommune
Planframlegg, datert 01.07.2013, er utlagt på kommunen sine nettsider

3. SAMANDRAG AV SAKA:

Framlegg til regional plan for villreinområda i Nordfjella er no utlagt til offentleg ettersyn. Planen omfattar areal m.a. i Voss kommune. Kommunen kan no gje uttale til planforslaget.

4. FAKTA OM SAKA:

Miljøverndepartementet gav i 2007 fylkeskommunane i Hordaland, Sogn og Fjordane og Buskerud i oppdrag å utarbeide ein regional plan for villreinområdet i Nordfjella. Planen skal erstatte den tidlegare interkommunale villreinplanen frå 1998. Planområdet er no utvida til og å gjelde "Raudafjell" som delvis ligg i Voss kommune. Planarbeidet starta konkret opp i 2010 der m.a. ordførarane i dei involverte kommunane har vore medlemmer av styringsgruppa.

Planprogram for arbeidet vart vedteke i des. 2011, og dei involverte kommunane har halde lokale informasjonsmøter i planprosessen.

I planarbeidet har Voss kommune signalisert at kommunen ser for seg at det framtidige villreinområdet bør avgrensast til areal aust for det allierte øvingsområdet i Mjøllfjell-Bransetedalen og at områda vest for øvingsområdet bør få status som randområde. Det framlagde planframlegget er i tråd med dette.

Det er utarbeida retningslinjer for dei ulike arealformåla i planen. Desse skal leggjast til grunn for kommunal, regional og statleg planlegging og aktivitet i planområdet. Gjeldane reguleringsplanar i området skal framleis gjelde.

Handlingsprogrammet i planen skal årleg rullerast og vedtakast av regionalt planmynde.

5. ADMINISTRASJONEN SI VURDERING:

Villreinen er ein art som krev store leveområde og som det derfor kan vera utfordrane å forvalte i eit langsiktig perspektiv. Då dei siste restane av villreinstammene i Europa har tilhald i den norske fjellheimen har Noreg som nasjon påteke seg klare forpliktelsar for å ta vare på arten.

Arealavgrensing og arealbruk

Voss kommune og "Raudfjella" har til no ikkje vore ein del av Nordfjella villreinområde. Nyeare GPS-data og feltregistreringar viser imidlertid at villreinen dei seinare åra har teke i bruk att dette fjellområdet. Voss kommune vart derfor invitert til å delta i planarbeidet med sikte på at villreinområdet skulle utvidast til og å gjelde areal på vestsida av Aurlandsjorden. Gamle dyregraver og fangsanlegg i desse områda viser at desse areala også i tidlegare tider var viktige villreinområde. Konkret vert no det nasjonale villreinområdet tilrådd utvida til å gjelde areal aust for Mjøllfjell-Brandsetdalen øving- og skytefelt. Dette arealet er frå før i hovudsak verna som landskapsvernområde og naturresservat og inngår som ein del av verdsarvområdet "Vestnorsk Fjordlandskap". Skyte- og øvingsområdet vil som no bli avsett til forsvars-formål. Arealet vest for skyte- og øvingsområdet har i planframlegget fått status som "randområde". Dette er areal over skoggrensa inn mot det nasjonale villreinområdet. I Voss kommune ligg imidlertid Forsvarct sitt øving- og skyteområde mellom desse arealformåla. I praksis vil derfor også forsvarct sine areal inngå som eit slags "randområde" til

villreinområdet. Arealavgrensingane og arealformåla som er vist i planframlegget er i tråd med dei synspunkt som kommunen har formidla i planprosessen og ein kan ikkje sjå at framlegget vil innebera spesielle negative konsekvensar for kommunen.

Retningslinjer for planområdet

Retningslinjene for dei ulike arealformåla i planen er retningsgjevane for kommunal, regional og statleg planlegging og aktivitet i planområdet. Det inneber m.a. at den regionale planen skal leggjast til grunn ved rullering av m.a. kommuneplanen. I retningslinjene er det nokre stader brukt begrepet "skal" istaden for "bør". Dette innber at intensjonen i retningslinjene er særleg viktig, men retningslinjene har likevel ingen direkte juridisk kraft.

Sti og løypeplan

Her framgår det at etablering og drift av stiar og løyper skal fastsettjast i kommunale sti- og løype planar. Voss kommune har pr. dag ikkje utarbeida ein slik plan, men dette vil bli nærare vurdert i den pågåande rulleringa av idrett- og friluftspanen for Voss. Ved å kanalisere ferdselen utanom særleg viktige viltområde kan ein effektivt hindra unødvendig uroing av viltet (t.d. villreinen).

Utmarksnæring

Innanfor heile planområdet kan bygningar for landbruket i utmark framleis oppførast når dei inngår i PBL sitt landbruksbegrep og når det kan dokumenterast eit næringsmessig omfang og behov. Dette inneber at vilkåra for det "tradisjonelle landbruket" ikkje blir endra av planen. Nye aktivitetar som inngår i "landbruk pluss" er kun opna opp for i randområda. Det bør likevel ikkje representere noko problem i Voss kommune då kommunen ikkje har praksis for å opna for fritidsbebyggelse o.l. over skoggrensa.

Handlingsplan

I handlingsplanen er det lagt opp til at Voss kommune (ved ordførar og adm.) skal inngå i Nordfjellarrådet som gjennomfører årlege møter der felles problemstillingar blir teke opp. Dette er positivt og vil kunne vera nytting for m.a. erfaringsutveksling mellom kommunane.

Ved rullering av kommuneplanane i dei aktuelle kommunane må føringane i den regionale planen leggjast til grunn. Tilsvarande vil dette gjelde ved utarbeiding av sti- og løypeplanar. Adm. ser ikkje spesielle problem med dette.

Vestnorsk Fjordlandskap er pr. i dag ein del av Fjellheimen villreinområde. Dersom det og blir ein del av Nordfjella villreinområde vil det gje verdsarvområdet ein ytterlegare status, m.a. i reislevingssamanheng. Administrasjonen ser verdien av å ta vare på viktige leveområde for villreinstammene og kan ikkje sjå at planframlegget medfører spesielle negative konsekvensar for kommunen. Ein vil derfor tilrå planframlegget blir vedteke slik det ligg føre.

18

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

ULVIK HERAD
5730 ULVIK

Dykkar ref.:

Vår ref.:
09/556-24/K2-1.14/IPT

Direkte innval:
56527055

Stad/Dato:
01.11.2013

SÆRUTSKRIFT: Fråsegn til høyring vedkommande ny Regional plan for Nordfjella

Vedlagt ligg sakspapir med Ulvik herad sitt fråsegn til Regional plan for Nordfjella.

Med venleg helsing

Lars Præstiin
skogbrukssjef/plankonsulent

ULVIK HERAD

SAKSPAPIR

Høyring vedk. Regional plan for Nordfjella

SAKSGANG:		
Utval	Møtedato	Utvalssak
Formannskap	16.10.2013	062/13
Hcradsstyret	30.10.2013	045/13

Sakshandsamar Lars Præstiin	Arkiv: K2-I.14	Arkivsaknr 09/556 - 22
--------------------------------	----------------	---------------------------

Vedlegg:

Regional plan for Nordfjella - høring og offentlig ettersyn

Sakstilfang:

Nr	T	Avsendar/Mottakar	Tittel
1	I	Sogn- og Fjordane Fylkeskommune	Orientering om muleg planarbeid - fylkesdelplan for Nordfjella villreinområde
9	I	Buskerud fylkeskommune	Regional plan for Nordfjella. Melding om oppstart av planarbeid og høring av planprogram.
18	S		Regionalplan for Nordfjella Villreinområde
20	U	Prosjektleiar Ellen Korvald	Ulviks innspel til Regional plan for Nordfjella

Saksutgreiing:

Regional plan for Nordfjella er lagt ut til høyring og offentlig ettersyn etter einslydande vedtak i fylkesutvala for Buskerud, Hordaland og Sogn og Fjordane. Høyringsfristen er 1. november. Endeleg plan vedtakast av fylkestinga og stadfestas av Miljøverndepartementet (MD).

Planen involverer følgjande kommunar:

- o Voss og Ulvik i Hordaland fylke
- o Aurland og Lærdal i Sogn og Fjordane fylke.
- o Hol, Ål og Hemsedal i Buskerud fylke

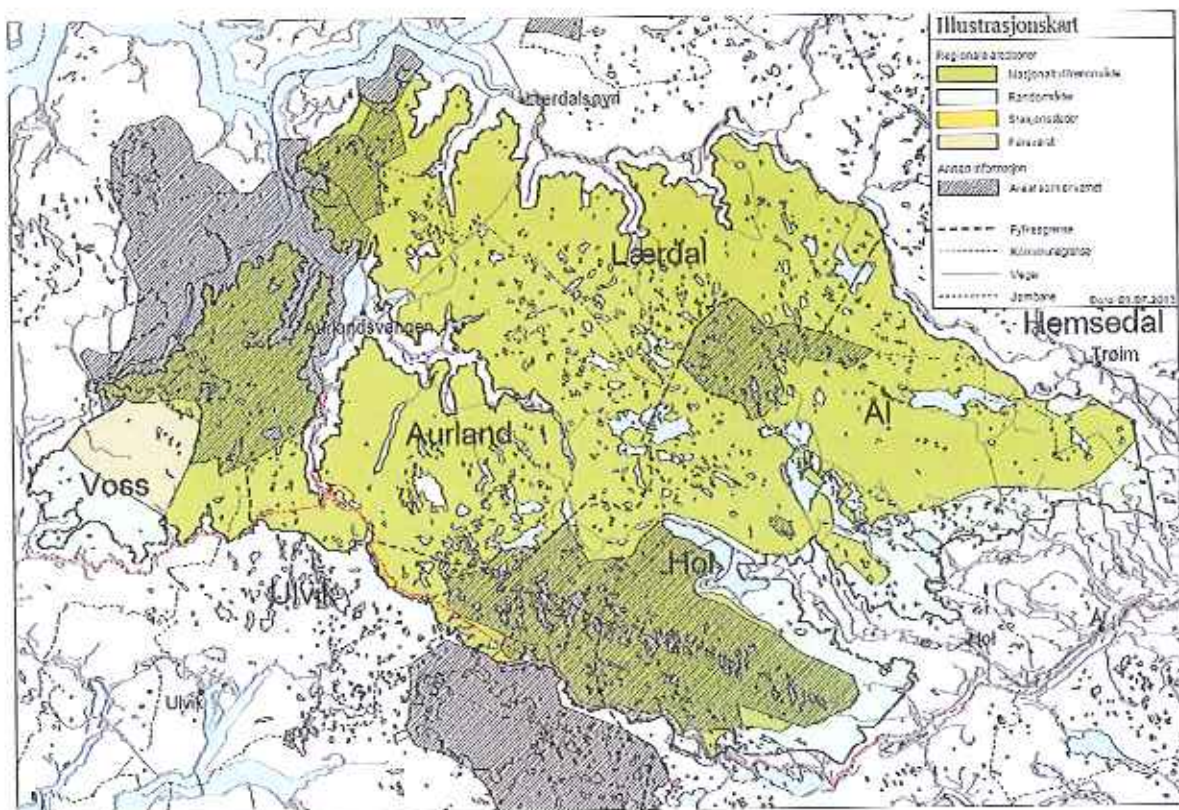
Planens høyringsdokumenter består av ein planrapport med retningsliner (kap. 6.3 i planrapporten) og eit plankart (M1:150.000 i A1-format). Dokumenta ligg på nett og i papirversjon på Tenestetorget i Sentrumbygget.

Føremålet med planen er: å ivareta villreinstammen i Nordfjella, å sikre lokalsamfunnas moglegheiter for nærings- og bygdeutvikling og å leggja til rette for friluftsliv.

Planen er utarbeidet på oppdrag frå MD. Departementet krev at det utarbeidas planar for heilskapleg forvaltning av fjellområder, som er spesielt viktige for villreinens framtid i Noreg. Nordfjella har status som nasjonalt villreinområde og er eit av fleire slike fjellområder.

Regional plan for Nordfjella vil erstatte «Felles kommunedelplan for villrein i Nordfjella/Hardangervidda villreinområde» av 1998. Langsiktig arealforvaltning skal balansere bruk og vern for dei aktuelle fjellområdene med influensområder. Planen vil vere retningsgivande for kommunal planlegging og gi føringar for statlig og fylkeskommunal sektorplanlegging.

Planområdet utgjer 3.753 km². Kartet her under er henta frå høyringsutgåve av planrapporten s. 42, og illustrerer planområdet med soneinndeling. Planen opererer med 4 arealsonar: *Nasjonalt villreinområde, Randsområder, Stasjonssteder* og areal som disponerast av *Forsvaret*.

MEIR INFORMASJON, PLANKART, RAPPORT OG HØYRINGSBREV FINNES PÅ:
www.regionalplan-nordfjella.no

Vurdering:

167 km² av planområdet tilhøyrar Ulvik herad. Det vil seie at om lag 22 % av heradets samla landareal ligg i planområdet. Meir enn halvparten av dette arealet er likevel vernet som nasjonalpark og biotopvernområde, og verneforesegnene til desse område går framfor dei nye retningslinene i planen.

Planområdet omfattar dessutan viktige areal som til dømes: Finse, Hallingskeid og reguleringsområdet Finse-Lågheller. Ytre grense for planområdet avgrensas i Ulvik av plangrensa for den Regionale planen for Hardangervidda som vart vedteke desember 2011. Planoppdraget la til grunn at dei to planane i størst mogeleg utstrekning måtte ha felles grenselinje (vassdraget langs Bergensbanen). Den ytre grensedraining for planområdet har difor ikkje vore noko diskusjonstema i Ulvik.

Formannskapet i Ulvik herad har tidlegare gitt fråsegn til planarbeidet slik:

«28.03.2012 Formannskap

FSK-025/12 samroystes Vedtak:

I samband med ny Regional plan for Nordfjella ynskjer Ulvik herad ingen vesentlige endringar frå dagens situasjon. Spesielt viktige tema for Ulvik er:

- 1) Finse, et aktivt fritidssamfunn;*
- 2) Rallarvegen som reiselivs attraksjon/destinasjon;*
- 3) Høve til jaktutøving, enkelt friluftsliv og forvaltning av fjellet i samsvar med fjellova.»*

Arbeidet med Regional plan for Nordfjella vart starta opp i 2010, og Ulvik herad har følgd arbeidet tett gjennom heile prosessen både frå politisk og administrativt hald. Ordføraren har deltatt i styringsgruppa for prosjektet og Formannskapet er blitt orientert underveis i prosessen. Det er og arrangert fleire opne møte i perioden. Nye faglige utredningar har styrket kunnskapsgrunnlaget for planarbeidet.

Rådmannens stab vurderer at Ulvik herad sine interesser er godt ivarettatt i planen slik den no ligg føre. Viktigaste grep for Ulvik har vore innføring av omgrepet «**Stasjonssteder**», som er eit heilt nytt omgrep i regional plan samanheng. Finse og Hallingskeid har fått denne nemninga, og heradet «*kan fastsette rammor for vidare forsiktig fortetting og utvikling for desse områdene i eigen kommuneplan og/eller reguleringsplaner*». Einaste føresetnad er at planane ivaretek stadets landskap, tradisjon og særpreg, samt utreddar konsekvensen for, og ivaretek, villrein.

Vedkommande Rallarvegen seier retningslinene til planen at den «*kan opne for sykkelturisme når snoen har smelta*». Det er ikkje gitt føringar for korleis snøsmeltinga skal skje.

Jamfor Plan- og bygningsloven (§8-1) skal ein regional plan følgjas opp med eit **handlingsprogram** for gjennomføring av planen. Handlingsprogrammet skal rulleras årleg. Kapittel 7. i planrapporten omtaler nokre viktige oppfølgingspunkt. Når den regionale planen er vedtatt, vil desse punktane bli drøfta vidare; og eit endeleg handlingsprogram med

konkretisering av faglege rammar, tid for gjennomføring, ansvars- og kostnadsfordeling med meir vil verta vedtatt. Av størst betydning for Ulvik er:

- **Nordfjellaråd.** Ein ynskjer å opprette (vidareføre) eit Nordfjellaråd, der kommunar, villreinnemnd, villreinutval, fylkesmenn og fylkeskommunar møtes årleg og drøfter felles utfordringar.
- **Fokusområder.** Planen bør følgjast opp med eit prosjekt som overvaker og følgjar utviklinga for villrein og omfanget av menneskeleg ferdsel i dei mest sårbare og trafikkerte område i Nordfjella. Aksa Rallarvegen/Finse – Geiteryggen – Kongshelleren omfattar fleir av desse. Ferdselsteljingar langs Rallarvegen er nemnt som eit spesifikt tiltak.
- **Kommunale planoppgåver.** Den regionale planen gir ingen juridisk binding. Det skjer ved oppfølging i kommunale planer. Føringer i den regionale planen skal innarbeidast i hcradsplanen ved neste rullering. Det leggjast dessutan til grunn at kommunane skal utarbeide eigne *Motorferdsleplaner* og *Sti- og løypeplanar* for å kanalisere ferdsla og for å unngå konflikt med villrein.

Regional plan for Nordfjella beskriver etter vårt syn dei faktiske tilhøve i Nordfjella på ein god måte. Planen støtter opp om eksisterande/fungerande forvaltningsrutinar og stakar ut kursen for framtida.

Rådmannen sitt framlegg til tilråding:

Ulvik herad stetter planforslaget slik det ligg føre; då Regional plan for Nordfjella etter vårt syn beskriver dei faktiske tilhøve i Nordfjella på ein god måte.

16.10.2013 Formannskap

Framlegg frå Høgre v/Stig Røkenes:

Ulvik herad støttar planforslaget slik det ligg føre med fylgjande endring: Ulvik herad ynskjer ikkje at området Raudefjell vert ein del av nasjonalt villreinområde, men at dette blir definert som randområde.

Røysting:

Framlegg frå Høgre vart samrøystes tilrådd og framlegg frå rådmannen fall.

FSK-062/13 SAMRØYSTES TILRÅDING:

Ulvik herad stettar planforslaget slik det ligg føre med fylgjande endring: Ulvik herad ynskjer ikkje at området Raudefjell vert ein del av nasjonalt villreinområde, men at dette blir definert som randområde.

30.10.2013 Heradsstyret

Framlegg til endring frå Heradsstyre:

Ulvik herad stettar planforslaget slik det ligg føre med fylgjande endring: Ulvik herad ser det ikkje som naturleg at området Raudefjell vert ein del av nasjonalt villreinområde, men at dette blir definert som randområde. Dette ut frå at Ulvik herad meiner det ikkje grensar til Nordfjella Villreinområde.

Røysting:

Framlegg til tilråding frå heradsstyre vart samrøystes vedteke.
Tilrådinga frå formannskapet fall.

HST-045/13 SAMRØYSTES VEDTAK -16 RØYSTER:

Ulvik herad stettar planforslaget slik det ligg føre med fylgjande endring: Ulvik herad ser det ikkje som naturleg at området Raudefjell vert ein del av nasjonalt villreinområde, men at dette blir definert som randområde. Dette ut frå at Ulvik herad meiner det ikkje grensar til Nordfjella Villreinområde.

Aurland, 22.11.2013

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563

3007 DRAMMEN

Vår ref.
10/955-90

Dykkar ref.

Sakshandsamar
Jan Olav Åsarmoen Møller, 57 63 29
73

Arkiv
K1-026, K2-L14, K3-
&17

Regionalplan for Nordfjella - høyringsfråsegn frå Aurland kommune

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

Rådmannen si tilråding:

Aurland kommune sluttar seg til framlegg til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025, slik det ligg føre.

07.11.2013 KOMMUNEPLANNEMNDA

KPLN-021/13 VEDTAK:

Aurland kommune sluttar seg til framlegg til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025, slik det ligg føre.

Samrøystes

.....

21.11.2013 KOMMUNESTYRET

Handsaming i møte:

Framlegg frå Erling M. Nesbø:

§ 2 pkt 1: Rallarvegen kan opnast for sykkelturisme når snøen har smelta naturleg, eller ved godkjent åting frå 01.07. *Samrøystes*

KS-062/13 VEDTAK:

Aurland kommune sluttar seg til framlegg til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025, slik det endring:

§ 2 pkt 1: Rallarvegen kan opnast for sykkelturisme når snøen har smelta naturleg, eller ved godkjent åting frå 01.07.

Samrøystes

.....

Sjå vedlagde sakspapir og vurderingar.

Med helsing

Jan Olav Åsarmoen Møller
rådgjevar

Vedlegg:

J.dato	Tittel
24.10.2013	Regional plan for Nordfjella - høyring

Kopi til:

Magnhild Aspevik
Buskerud Fylkeskommune
v/ Ellen Korvald
Fylkesmannen i Sogn og
Fjordane

Sakspapir

Saksnr.	Utval	Møtedato
021/13	Kommuneplannemnda	07.11.2013
062/13	Kommunestyret	21.11.2013

Saksansvarleg: Jan Olav Åsarmon Møller

Arkivsaknr.:
10/955-88

Arkiv
K1-026, K2-L14, K3-
&17

Sakshandsamar
Jan Olav Åsarmon Møller, 57 63 29 73

Dato
28.10.2013

Regional plan for Nordfjella - høyring

Kort samandrag

Fylkesutvala i Buskerud, Hordaland og Sogn og Fjordane har gjort vedtak om at framlegg til regional plan for Nordfjella vert lagt ut til offentleg ettersyn og sendt på høyring.

Rådmannen si tilråding:

Aurland kommune sluttar seg til framlegg til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025, slik det ligg føre.

07.11.2013 KOMMUNEPLANNEMNDA

KPLN-021/13 VEDTAK:

Aurland kommune sluttar seg til framlegg til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025, slik det ligg føre.

Samrøystes

.....

21.11.2013 KOMMUNESTYRET

Handsaming i møte:

Framlegg frå Erling M. Nesbø:

§ 2 pkt 1: Rallarvegen kan opnast for sykkelturisme når snøen har smelta naturleg, eller ved godkjent åting frå 01.07. *Samrøystes*

KS-062/13 VEDTAK:

Aurland kommune sluttar seg til framlegg til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025, slik det endring:

§ 2 pkt 1: Rallarvegen kan opnast for sykkelturisme når snøen har smelta naturleg, eller ved godkjent åting frå 01.07.

Samrøystes

.....

Vedlegg:

Vedlegg:

J.dato	Tittel
28.10.2013	Plantekst
28.10.2013	Retningslinjer
28.10.2013	Plankart
28.10.2013	Utsnitt - Kvammadal
28.10.2013	Utsnitt stasjonssteder
28.10.2013	Konsekvensutgreiing

Relevante dokument i saka

- *Villreinen i Nordfjella(NINA Rapport 635).*
- *Landskapsanalyse for Nordfjella(Aurland Naturverkstad)*
- *Nordfjella Delprosjekt Tyngre inngrep, status og planar (Aurland Naturverkstad)*
- *Friluftsliv og turisme i Nordfjella villreinområde(NINA Rapport 850)*
- *Ferdsl i Nordfjella sommaren 2010(NINA Rapport 703)*
- *Tidlegare høyringsinnspel frå kommunen.*
- *Referat frå møter i styringsgruppe og administrativ gruppe.*

Dokumenta kan ein få ved å ta kontakt med rådgjevar.

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m

- *Plan- og bygningslova §8.*

Saksutgreiing

Miljøverndepartementet(MD) gav fylkeskommunane i brev datert 12.04.2007 i oppdrag å utarbeide ein plan <<for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er spesielt viktig for villreinens framtid i Norge>>. Planen skulle fastsetja langsiktig arealforvaltning som balanserar bruk og vern for dei aktuelle fjellområda med influensområder. Nordfjella er eit av fleire fjellområde der slike planar vert utarbeidd. Hordaland, Sogn og Fjordane og Buskerud fylkeskommuner samarbeidar om å løyse dette oppdraget for Nordfjella.

Planen omfattar kommunane Hol, Ål, Hemsedal, Voss, Ulvik, Aurland og Lærdal.

Føremålet med planarbeidet er å kome fram til ein langsiktig og heilskapleg strategi for bruk av areal som er viktige leveområde for villreinen eller påverkar villreinen sine leveområde. Gjennom planprosessen skal ulike brukarinteresser avvegast med sikte på å sikre villreinen tilstrekkelege leveområde og langsiktige gode livsvilkår: *Å bidra til gode moglegheiter for næringsutvikling basert på naturressursar og bygdeutvikling i lokalsamfunna rundt Nordfjella. Å legge til rette for allment friluftsliv.*

Arbeidet vert leia av ei styringsgruppe sett saman av alle ordførarane i kommunane som er omfatta av planen, to fylkespolitikarar frå dei tre fylkeskommunane, ein person frå kvar fylkesmann, samt leiar av villreinnemnda. I styringsgruppa har Aurland kommune vore representert ved ordførar Noralv Distad, med varaordførar Erling Monrad Nesbø som vara.

Ei administrativ gruppe med deltakarar frå dei same instansane følgjer også planprosjektet tett. Buskerud fylkeskommune har den administrative prosjektleiinga. Frå administrasjonen i Aurland har rådgjevar Jan Olav Å. Møller og landbrukssjef Magnhild Aspevik delteke.

Kommunen sendte inn merknadar ved oppstart av arbeid med planprogram, i samband med administrativt møte i februar 2011. Planprogrammet vart vidare sendt på høyring våren/sommaren 2011. Kommuneplannemnda sendte inn merknadar til planprogrammet 27.06.2011.

Planprogrammet vart vedteke av alle dei tre fylkesutvala i alle tre fylker i møter 10.11.2011, 29.11.2011 og 14.12.2011. Planprogrammet omhandlar nasjonale, regionale og lokale føringar for planarbeidet og gjev rammer for gjennomføring av planprosjektet.

03.01.2012 vart vedtak av planprogram og oppstart av planarbeid kunngjort i aviser, samt på heimsidene til dei ulike kommunane. Kommunane køyrde interne prosessar, der det var stort fokus på å få innbyggjarane i dei ulike kommune, involverte i prosessen.

Det vart blant anna halde felles folkemøte 12 januar 2012, for Aurland og Lærdal, i Lærdal kulturhus, der prosjektleiar hjå Buskerud Fylkeskommune, samt NINA, var inviterte til å halde foredrag, om planarbeidet og villreinrapporten for Nordfjella.

Kommunestyret i Aurland sendte inn sine merknadar til oppstart av planarbeidet, i vedtak 019/12 av 26.03.2012. Til grunn for denne merknaden låg resultatata frå den interne prosessen i kommunen, der det låg føre merknadar frå innbyggjarane.

Det er gjennom prosessen gjennomført fleire faglege utgreiingar som har styrka kunnskapsgrunnlaget for planarbeidet.

Eit førebels drøftingsgrunnlag av eit samla planframlegg var på intern høyring til kommunane, fylkesmennene, villreinnemnda og fylkeskommunane vinter og vår 2013. Føremålet var at medlemmane i styringsgruppa skulle ha høve til å drøfte framlegget innad i sin kommune. Dette var spesielt viktig for å sjå korleis kommunen sine innspel var handtert i det samla planframlegget.

Kommuneplannemnda drøfta framlegget som var sendt ut på intern høyring i møte 18.04.2013, og merknadar vart sendt inn.

Eit justert planframlegg etter intern høyring vart drøfta i styringsgruppemøte 6 og 7 juni. Ei samla styringsgruppe stilte seg samla bak framlegget.

Fylkesutvala i Buskerud, Hordaland og Sogn og Fjordane har gjort vedtak om at framlegg til regional plan for Nordfjella vert lagt ut til offentleg ettersyn og sendt på høyring.

Det vart halde informasjonsmøte 23.09.2013 i kommunestyresalen i Aurland, der høyringsframlegget vart presentert.

Kommune har fått utsett frist for uttale slik at saka kan handsamast av både kommuneplannemnda og kommunestyret.

Planframlegget består av plantekst og plankart. Plankartet syner ulike arealbruksområde. I tillegg består plantekst av retningslinjer som er sentrale. Planen er meir omfalt i vurderinga.

Vurdering

Gjennom den interne prosessen har kommunen fått fram kva som er viktig lokalt, og fatta lokalpolitiske vedtak knytt til dette. Elles har fylkesmennene og villreinnemnda vore svært viktige premissgjevarar i dialogen om utforming av planframlegget.

Den interkommunale planen frå 1998 har danna utgangspunkt for den regionale planen. Men oppdatert og ny kunnskap, lokale prosessar om planarbeidet, intern høyring og drøfting i eigne fora lokalt og regionalt, samt heilskaplege vurderingar i høve til oppdraget, gjev ein noko annleis plan enn 1998-planen.

Ein viktig forskjell frå 1998-planen er at det var/er ein interkommunal plan med verknad som ein kommuneplan. Den regionale planen er utforma etter prinsipp for regionale planar. Desse er ikkje juridisk bindande. Det er forventa at kommunen innarbeider den regionale planen ved rullering av kommuneplan. Først då vil føringane frå planen bli juridisk bindande.

Areala i regional plan for Nordfjella er delt inn i følgjande soner: Nasjonalt villreinområde, randområde, stasjonssteder og forsvaret sine område.

Planen er avgrensa slik at større utbyggingssområde ligg utanfor planområdet.

Aurland kommune sine innspel til planarbeidet er i all hovudsak teken til fylgje. Kvammdal har vore eit område som har vore mykje diskutert i styringsgruppa. I Kvammdal er det no område definert som randområde der reiselivsutvikling kan utgreiast og planleggast. Dette har tidlegare vore villreinområde, men for kommunen har det vore viktig gjennom heile prosessen, at dette vert nedgradet noko for å kunne utgreie og vurdere moglegheitene for reiselivsutvikling her. Etter rådmannen sin vurdering er dei politiske signala gjeve frå Aurland, tillagt stor vekt i i denne saka. Vedlagt fylgjer eit utsnitt av Kvammdal som syner grensene i mindre målestokk.

Rammene for utmarksnæringa i fjellet har og vore grundig drøfta. I heile planområdet er landbruket sine rammevilkår, dei same som i LNF-områda i kommuneplanen. Det inneber at tradisjonelle utmarksnæringar og <<Landbruk Pluss>> aktivitetar som inngår i plan- og bygningslova sitt landbruksbegrep er mogleg. I randområda vert det opna for at kommunane dessutan på visse vilkår skal kunne planleggja for <<Landbruk Pluss>> aktivitet som ikkje inngår i plan- og bygningslova sitt landbruksbegrep.

For at Regional plan for Nordfjella skal få den verknaden den er meint å få, vert det forutsett at alle aktørar vidarefører intensjonane og føringane i meir utdjupande og

bindande planlegging(rullering av kommuneplan, reguleringsplan) og i den løpande forvaltninga.

Når regional plan er vedteke vil det bli sett i gang fleire konkrete prosjekt jf eit handlingsprogram. Av prosjekt som berører kommunen mest er det innarbeiding av regional plan i kommuneplan for Aurland, utarbeiding av motorferdselplanar, sti- og løypeplanar, eit eventuelt planarbeid for Kvammdalen, som er viktig.

Syner elles til konsekvensutgreiinga som vedlegg i saka, som omtalar Kvammdal i høve reiselivsutvikling. Dette inkluderar både hytteutbygging, alpinanlegg og ein evt gondolbane.

Rådmannen vurderar at høyringsframlegget er svært godt gjennomarbeida og det ligg føre eit godt kunnskapsgrunnlag. Av rapportar som er viktige for kunnskapsgrunnlaget er fylgjande:

1. Villreinen i Nordfjella(NINA Rapport 635).
2. Landskapsanalyse for Nordfjella(Aurland Naturverkstad)
3. Nordfjella Delprosjekt Tyngre inngrep, status og planar (Aurland Naturverkstad)
4. Friluftsliv og turisme i Nordfjella villreinområde(NINA Rapport 850)
5. Ferdsel i Nordfjella sommaren 2010(NINA Rapport 703)
6. Nordfjella villreinområde Konsekvensar av planforslaget for villrein, friluftsliv og reiseliv (NINA Rapport 956).

90 % av landarealet til kommunen er omfatta av den regionale planen, og det er soleis viktig at kommunen har prioritert å delta aktivt i planarbeidet. Kommunen med både folkevald og administrasjon har aktivt delteke i planprosessen, og har fått vore med på å forme planen. Det har og vore skipa folkemøte der publikum har vore invitert. Rådmannen meiner innspel som gjeld Aurland kommune er ivareteke på ein tilfredstillande måte, og har ikkje nye innspel til føreliggjande planutkast.

Rådmannen vurderar det elles til at det på sikt bør kome ein felles plan som omhandlar Nordfjella, Hardangervidda og Raudafjell, som saman dannar europeisk villreinområde.

Lærdal, 21.11.2013

Utviklingsavdelingen i Buskerud fylkeskommune
Ellen Korvald

Vår ref
09/761-45

Dykkar ref.

Saksbehandlar
Magnhild Aspevik, 57 64 12 23

Arkiv
K2-L12

Regional plan for Nordfjella med Raudafjell - høyring - melding om vedtak i Lærdal kommune

Kommunestyre i Lærdal kommune handsama saki i møte 14.11.2013. Vedtak ligg ved.

Med helsing

Magnhild Aspevik
landbrukssjef

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
24.10.2013	Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell - offentlig høyring - tilråding frå Lærdal kommune	73326
12.03.2013	Regional plan for Nordfjella - intern høyring	66257
15.04.2012	Regional plan for Nordfjella - innspel til oppstart av planarbeid	57123

Kopi til:

Monika Lysne
Jan Olav Åsarmoen Møller

Lærdal kommune

Sakspapir

Saksnr	Utval	Motedato
143/13	Formannskapet	05.11.2013
074/13	Kommunestyret	14.11.2013

Sakshandsamar: Magnhild Aspevik   Arkiv: K2-1.12   Arkivsaksnr. 09/761 - 44

Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell - offentlig høyring - tilråding frå Lærdal kommune

Kort samandrag

Det ligg føre utkast til *Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell*. Rådmannen har ingen merknadar til planutkastet, og tilrår godkjenning.

Rådmannen si tilråding:

Lærdal kommune tilrår godkjenning av planutkast for *Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell* av 1.7.2013.

05.11.2013 FORMANNSKAPET

F'S-143/13 TILRÅDING:

Formannskapet sluttar seg samrøystes til tilrådinga frå rådmannen.

14.11.2013 KOMMUNESTYRET

KS-074/13 VEDTAK:

Tilrådinga frå formannskapet vart samrøystes vedteken.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
15.04.2012	Regional plan for Nordfjella - innspel til oppstart av planarbeid	57123
12.03.2013	Regional plan for Nordfjella - intern høyring	66257
12.09.2013	Høyring og offentleg ettersyn	71792

Informasjon om planarbeid, delrapportar, kart og planutkast er å finne på:
<http://www.regionalplan-nordfjella.no/>

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.

Plan og bygningslova §8

Saksutgreiing

Det ligg føre høyringsutkast datert 1.7.2013, for *Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell*. Planen skal gjelde frå 2013 til 2015.

Planområde har status som nasjonalt villreinområde og skal inngå i ein europeisk villreinregion saman med Hardangervidda, Setesdals- og Ryfylkeheiane.

Følgjande kommunar og fylker har areal innanfor planområde:

- Hol, Ål og Hemsedal i Buskerud fylke
- Voss og Ulvik i Hordaland fylke
- Aurland og Lærdal i Sogn og Fjordane fylke

Det er Buskerud fylkeskommune som har ansvar for planarbeidet, som er styrt gjennom ei styringsgruppe med folkevalde frå kommunane og fylkeskommunane. I tillegg er fylkesmennene og villreinnemda med i styringsgruppa.

Fylkesutvala i dei tre fylka har vedteke å leggja utkast til *Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell* ut på høyring og offentleg ettersyn.

Ein regional plan skal utarbeidast og godkjennast av fylkeskommunane. Planen er ikkje juridisk bindande, men retningsgjevande og politisk forpliktande for kommunane sin forvaltning av planområde. Reguleringsplanar og andre planar som tidlegare er vedteckne gjeld til dei eventuelt vert utløyst av nye planar. Ved neste revisjon av Lærdal kommune sin arealdel, må *Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell* innarbeidast.

Planarbeidet er etter oppdrag frå Miljøverndepartementet, og formål med planen er å ta vare på villreinstamma i Nordfjella, sikra lokalsamfunna sin mulegheit for nærings- og bygdeutvikling, og leggja til rette for friluftsliv.

Lærdal kommune har vore representert i planarbeidet med Trond Øyen Einemo med Jan Geir Solheim som vara. Administrativt har Monika Lysne og Magnhild Aspevik delteke. Det har vore halde mange møte i samband med planarbeidet, med mange gode og interessante

drøftingar. Som til slutt enda opp i utkast til plan, som no fylkesutvala har vedteke å leggja på høyring.

Økonomiske konsekvensar

Ingen

Vurdering

Lærdal kommune har store fjellvidder og høgfjellsområde, mellom anna i Nordfjella. Her er det viktige oppvekst og leveområde for villreinstamma i Nordfjella. Det er difor naudsynt at areal vert bandlagde for å sikra leveområda til villreinstamma. Det er og naudsynt at det vert lagt føringar for korleis kommunane skal forvalta areal som ligg innanfor planområde.

Å ha ei levedyktig villreinstamme i vår kommune er eit viktig bidrag i marknadsføring av Lærdal kommune, og kan brukast i samband med næringsutvikling i kommunen.

Kommunen med både folkevald og administrasjon har aktivt delteke i planprosessen, og fått vore med å forma planen. Det har og vore skipa folkemøte i og under planprosessen, og soleis vore god informasjon om planarbeidet. Rådmannen meiner innspel som gjeld Lærdal kommune er ivareteke på ein tilfredsstillande måte, og har ikkje nye innspel til føreliggande planutkast.

Felles Landbrukskontor ÅLA

Til: Lærdal formannskap

NOTAT

Arkivsaknr.:
09/761-33

Arkiv
K2-L12

Saksbehandlar
Magnhild Aspevik, 57 64 12 23

Dato
12.03.2013

Regional plan for Nordfjella - intern høyring

Det er utarbeida utkast til Regionalplan for Nordfjella med Raudafjell. Planen skal gjelde frå 2013 til 2015.

Planområde har status som nasjonalt villreinområde og skal inngå i ein europeisk villreinregion saman med Hardangervidda, Setesdals- og Ryfylkeheiane.

Følgjande kommunar og fylker har areal innanfor planområde:

- Hol, Ål og Hemsedal i Buskerud fylke
- Voss og Ulvik i Hordaland fylke
- Aurland og Lærdal i Sogn og Fjordane fylke

Det er Buskerud fylkeskommune som har ansvar for planarbeidet, som er styrt gjennom ei styringsgruppe med folkevalde frå kommunane og fylkeskommunane. I tillegg er fylkesmennene og villreinnemnda med i styringsgruppa.

Før utkast til plan vert lagt ut til offentleg høyring, er den no sendt på intern høyring til deltakarane i styringsgruppa.

Formålet med intern høyring er å gje kommunen anledning til å vurdere eige areal i planområde, forankra utkast til regionalplan i eigen organisasjon og eventuelt komma med endring til planutkast.

Planarbeidet har eiga heimeside: <http://www.regionalplan-nordfjella.no/>

På førre møte i styringsgruppa vart mellom anna innspel til grense for nasjonalt villreinområde og randområde drøfta. Det vart semje i styringsgruppa om at plangrense i utkast til plan, vert som på gjeldande kommunedelplan og i tråd med villreinrapporten utarbeida av Norsk institutt for naturforvaltning – NINA.

Lærdal kommune har følgjande innspel til planutkast og retningslinjer:

Plankart:

Lærdal kommune ynskjer at grensa for randområda vert som skissert tidlegare. Det vil sei at grensa for randområda i Råsdaalen vert justert noko. Reinen held seg normalt ikkje nede i dalen, og det vert noko missvisande om grensene er utanfor område reinen brukar. Lærdal kommune ber og om randområde langs riksveg 52 vert utvida ved Breistølen.

Retningslinjer:

Det er kommunale planar som er juridisk bindande for kommunane sin forvaltning i planområde. Kommunane må tilpasse føringar som regionalplanen legg opp til i sine planar

og forvaltning innanfor planområde. Det er difor viktig at retningslinene gjev føringar til forvaltning av planområde. Det vil sei det må brukast "bør" formuleringar. Lærdal kommune anbefalar at deler av teksten i utkast til retningsliner, vert flytta til ein handlingsdel for planområde.

Magnhild Aspevik
landbrukssjef

Saksnr	Utval	Motedato
031/12	Formannskapet	24.04.2012
027/12	Kommunestyret	26.04.2012

Sakshandsamar: Monika Lysne

Arkiv: K2-I.12

Arkivsaksnr. 09/761 - 14

Regional plan for Nordfjella - innspel til oppstart av planarbeid

Kort samandrag

Fylkesutvala i Hordaland, Buskerud og Sogn og Fjordane har vedteke planprogrammet for Regionalplan for Nordfjella. I januar 2012 vart det varsla om oppstart av planarbeid og vedtak av planprogrammet. Kommunane skal no koma med innspel til oppstartsvarselet.

Rådmannen si tilråding:

Lærdal kommune har fylgjande merknadar til oppstartsvarsel til Regional plan for villrein:

- Planen må ikkje vera til hinder for naudsynte tiltak som det er behov for i samband med beitebruk av området, men bør seia noko om oppsetting av beitegjerde.
- Planen bør seia noko om oppføring/restaurering av tilsynsbuer på eksisterande stolar eller andre stadar i planområdet. Likecins om restaurering/nybygging/tilbygg av steinbuer/sel/hytter innanfor planområdet.
- Planen bør seia noko generelt om vurdering av motorferdsle i utmark, når det gjeld saker som vert vurdert etter skjøn, for å sikre ei nogenlunde lik handsaming av slike saker innanfor planområdet knytt opp mot konsekvensar for villrein.
- Planen må ta høgde for vandring, jakt og fiske som rekreasjonsaktivitet.

Planen bør seia noko om kva vurderingar i forhold til villrein som bør takast i handsaming av konsesjonssøknadar for nye kraftanleg i planområdet, for å sikra ein nogenlunde lik handsaming av slike saker innanfor planområdet knytt opp mot konsekvensar for villrein.

24.04.2012 FORMANNSKAPET

FS-031/12 TILRÅDING:

Formannskapet sluttar seg samrøystes til tilrådinga frå rådmannen.

26.04.2012 KOMMUNESTYRET

KS-027/12 VEDTAK:

Tilrådinga frå formannskapet vart samrøystes vedteken.

Vedlegg:

- Notat frå Felles landbrukskontor ÅI.A, datert 23.01.12
- Brev frå Østfold Energi, datert 13.01.12
- Brev frå Anders Walla, datert 22.01.12
- Vedteke planprogram og referat frå møter er å finna på:
<http://www.regionalplan-nordfjella.no/>

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.

Plan- og bygningslova § 8

Saksutgreiing

Fylkeskommunane har fått i oppdrag av Miljøverndepartementet å utarbeida regionale planar for fjellområda som er spesielt viktige for villreinen si framtid, blant anna Nordfjella. Formålet med dette planarbeidet er å koma fram til ein langsiktig og heilskapleg strategi for bruk av areal som er viktige leveområde for villreinen eller påverkar villreinen sine leveområde. Gjennom planprosessen skal ulike brukarinteresser avvegast med sikte på å sikra villreinen tilstrekkelege leveområde og langsiktige gode livsvilkår. Nokre av måla for planarbeidet er: *Å bidra til gode moglegheiter for næringsutvikling basert på naturressursar og bygdeutvikling i lokalsamfunna rundt Nordfjella, og å leggje til rette for ålment friluftsliv.*

Kommunane som samarbeidar om planarbeidet er Hol, Ål, Hemsedal, Voss, Ulvik, Aurland og Lærdal. Buskerud fylkeskommune er ansvarleg for gjennomføring av planarbeidet, som er leia av ein prosjektleiar og ei styringsgruppe som består av ordførarane i dei sju kommunane, to politikarar frå kvart fylke, ein representant frå dei tre fylkesmannembeta, samt leiar av villreinnemnda. Eit arbeidsutval under styringsgruppa er sett ned for å følgja planarbeidet noko tettare enn styringsgruppa. Dette arbeidsutvalet er sett saman av ein fylkespolitikar frå kvart fylke, ein ordførar frå kvart fylke, ein representant frå fylkesmannen og leiar av villreinnemnda.

Det er vidare sett ned ei arbeidsgruppe, der fagansvarlege i kvar kommune er representert. Desse samarbeidar med fylkeskommunen om dei plantekniske utformingane og er ansvarlege for prosessane i kommunane. I Lærdal kommune er dei fagansvarlege arealplanleggjar Monika Lysne og avdelingsleiar på felles landbrukskontor ÅI.A Magnhild Aspevik.

Regionale planar skal leggjast til grunn for regionale organ si verksemd og for kommunal og statleg planlegging i regionen. Regional plan for Nordfjella vert ikkje juridisk bindande, så andre myndigheiter, organisasjonar eller einskildpersonar kan ikkje reise rettslege krav mot

nokon myndigheit på grunnlag av den regionale planen. Det kan rettast motsegn mot planen av myndigheiter med denne rettigheita.

Fylkesutvala i Hordaland, Buskerud og Sogn og Fjordane har vedteke planprogrammet for Regional plan for Nordfjella. Dette vedtaket vart i januar gjort kjendt i aviser og på heimesida til kommunane, samstundes med kunngjering av oppstart av planarbeid. 12. januar 2012 vart det heldt felles folkemøte for Aurland og Lærdal i Lærdal kulturhus. Her var prosjektleiar hjå Buskerud fylkeskommune og NINA invitert til å halda føredrag om planarbeidet og villreinrapporten for Nordfjella. Det var bra oppmøte på folkemøte, og dei framkomte vart orientert om den vidare prosessen, fristar for fråsegn til planoppstart osv.

Vurdering

Etter oppstartsvarselet kom det inn 3 fråsegner:

Felles Landbrukskontor ÅLA, notat datert 23.01.12

- I utgreiingsområde er det store viktige beiteområde. Planen må ta omsyn til beitebruk knytt til husdyr og ikkje vera til hinder for naudsynte tiltak som det er behov for å gjennomføre i samband med bruken av område til beite.
- Dei nedlagde stølane innanfor villreinen sitt potensielle leveområde, har ofte gamle sel og/eller hytter som vert nytta i samband med attåtning på gardane. Ein kan ikkje utelukke at dette er ei aktuell framtidig bruk av eksisterande sel og hytter. Oppføring av nye tilsynsbuer på eksisterande stolar eller andre stadar i fjellet kan vera ei aktuell problemstilling.
- Det må takast høgde for jakt og fiske som rekreasjon i planarbeidet.
- Motorferdsle i området vert regulert av lov om motorferdsle i utmark. Det er ikkje ynskjeleg at planen byråkratiserar handsaming av løyve til motorferdsle ytterligare.
- Regionalplanen må verta ein realistisk plan. Dersom det vert innarbeida tiltak i ein handlingsdel, må det og følgje med finansiering, slik at planen kan nyttast aktivt som eit verktøy til forvaltning av området.

Kommentar frå administrasjonen:

Administrasjonen er samd i at planen må ta omsyn til beitebruk knytt til husdyr og ikkje vera til hinder for naudsynte tiltak som det er behov for å gjennomføre i samband med bruken av område til beite. Det bør likevel seiast noko i planen om korleis kommunane skal stilla seg til søknadar om å settja opp beitegjerder. Planen bør og seia noko om oppføring av nye tilsynsbuer. Me er og samde i at jakt og fiske som rekreasjon må takast med i planarbeidet vidare. Når det gjeld motorferdsle i området, blir dette som sagt regulert av Motorferdsellova. De ynskjer ikkje ytterligare byråkratisering av handsaming av slike løyve. Administrasjonen meiner likevel at planen bør seia noko generelt om korleis kommunane bør handsama søknadar som vert vurdert etter skjonn, for å få ei nogenlunde lik handsaming innanfor planområdet.

Østfold Energi, brev datert 13.01.12

- Reguleringsområdet vårt omfattar store delar av Lærdal kommune sin del av planområdet i Regional plan for Nordfjella. Me har difor usedvanleg stor arealbruksinteresse og rettigheitar innanfor planområdet. Dette gjeld drift og vedlikehald av eksisterande anlegg. Gjer merksam på at rettane Østfold Energi har er gitt gjennom konsesjonar, og difor ikkje nødvendigvis er omfatta av Plan- og bygningslova.
- Har i tillegg til eksisterande anlegg fleire framtidige planar innanfor same område.

- Ber om at ein tek omsyn til dette i det framtidige planarbeidet.

Kommentar frå administrasjonen:

- *Administrasjonen er klar over at Østfold Energi har serleg store arealbruksinteresser i området, både på grunn av eksisterande og framtidige anlegg i området. Dei framtidige søknadane om nye anlegg vil verte handsama gjennom konsesjonssøknadar, uavhengig av Regional plan for Nordfjella. Administrasjonen meiner likevel at planen bør seia noko generelt om kraftutbyggingar, og anlegg knytt opp mot dette (vegar, kraftstasjonar, røyrgater osv), for å sikre nogenlunde lik handsaming og vurdering av slike saker knytt opp mot konsekvensar for villrein.*

Anders Walla, brev datert

- Er med i fiskeprosjektet Ørretens Rike
- Har i dag ein del hytter inne i Ijellet, desse er viktige brikkar for vidare utleige av jakt og fiske. Fleire av hyttene byrjar å bli gamle og treng oppgradering, eventuelt påbygg eller nybygg. Kan bli aktuelt med bygging av naust. Planen må tilretteleggjast slik at dette blir mogleg i framtida.
- Å kunna transportera varer med skuter inn til hytter og naust vinterstid er eit viktig ledd for å kunna driva den verksemda som me driv, planen må og ivareta dette.
- Anleggsvegen må og i framtida kunne brukast på same måte som i dag, slik at planen ikkje legg noko restriksjonar på den. Den er viktig både for oss og naboane, i det tradisjonelle jordbruket og med tanke på jakt og fiske.

Kommentar frå administrasjonen:

Administrasjonen er samd i at det er viktig at det vert lagt til rette for vedlikehald av eksisterande hytter i planområdet. Når det gjeld påbygg, nybygg og bygging av naust, bør planen seia noko om handsaming av slike saker. Administrasjonen er samd i at det vil vera viktig at det ikkje vert lagt nye restriksjonar på anleggsvegar, då desse fungerer godt i dag som tilkomstvegar til området. Anleggsvegane fører til auka aktivitet i området, men då perioden vegane er tilgjengelege er så kort, er aktiviteten begrensa til ein avgrensa periode. Når det gjeld transport med skuter, vil dette bli handsama av Motorferdsellova.

Syner elles til innkomne merknadar i sin heilheit, som vedlegg i saka.

Administrasjonen har ikkje andre merknadar til planoppstart, enn dei som er kommentert over.

Regional plan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommune
Postboks 3653
3007 Drammen
Postmottak@bfk.no

Vår ref:

20x.136-131.1-jcr

Deres ref.:

Dato

4.11.2013

Regional plan for Nordfjella – høring og offentlig ettersyn

Vi viser til Buskerud fylkeskommunes brev av 02.09.13 med høring og offentlig ettersyn av Regional plan for Nordfjella.

Regional plan for Nordfjella omfatter store områder og flere av DNTs medlemsforeninger, bla Bergen Turlag og DNT Oslo og Omegn. I høringene fra ulike DNT foreninger må derfor ses i sammenheng.

DNT Oslo og Omegn har ansvaret for det meste av DNTs hytte- og rutenettet i Hallingskarvet nasjonalpark og nordover fra Finsc til Geiteryggen og videre mot Tyin. Dette er et område som er lett tilgjengelig med offentlig kommunikasjon med bl.a. tog, og er viktig for et miljøvennlig turløp. Vi er derfor godt fornøyd med at et av hovedmålene for planen iflg pkt. 2 «å legge til rette for allment friluftsliv.»

Planen skal være førende for mange planer og vurderinger. Vi er derfor opptatt av at punktene som omhandler friluftslivets betingelser er omtalt presist slik at planen gir grunnlag for gode vurderinger senere.

Innspill til Regional plan for Nordfjella:

1. I planområdet er det både verneområder med egne forskrifter og områder som kun har planstatus etter reglene i plan- og bygningsloven. Dette har betydning både for hva som finnes av planer og hvordan videre tiltak skal vurderes. Det er f.eks allerede vedtatte sti- og løypeplaner i Hallingskarvet nasjonalpark og slik vi har forstått dette, skal vernebestemmelsene i nasjonalparken gå foran den Regionale planen. Dette kommer ikke godt nok fram i plandokumentet selv om det er omtalt i pkt. 6.3 og §1.3, og planen bør gjennomgås med sikte på å gjøre dette lettere å forstå hvordan den virker for ulike deler av planområdet.
2. På side 37 er bla utvidelser av turisthytter omtalt og det angis at større utvidelser bør unngås. Vi regner med at det er kapasitetsøkning på overnatting som er ment. Behovet

for utvidelser kan skyldes ulike ting, og noen ganger må bla. hyttene utvides for å imøtekomme offentlige krav, det er ubalanse i antall senger og sitteplasser (vi har alltid hatt dårlig råd ved tidligere utbygginger), bygges det større uthus kan transporten samlet sett effektiviseres, det kan være behov for tiltak for å ivareta personer som er allergiske mv., og vi ber om at dette punktet omformuleres slik at det åpner for ulike tiltak. Planen bør heller ikke gi føringer på at kapasiteten ikke kan øke hvis konkrete vurderinger tilsier at det ikke er noen problemer av betydning for villreinen.

3. I andre avsnitt i §2.1 er omlegging av merkede stier omtalt. Vi har forståelse for at dette er aktuelle tema, men i nasjonalparken er dette vurdert i eksisterende planer og det mangler en vesentlighetsvurdering for at dette kan vurderes på nytt. Denne type vurderinger mangler også i pkt. 7 side 48 om omlegging av sti- og løypetraseer.

I § 2.1 er det også omtalt at Rallarvegen kan åpne for sykkelturisme når snøen har smeltet. Her går vi ut ifra at hensikten er å angi at Rallarvegen ikke kan brøytes. Sykkeltrafikken vil normalt starte sakte med noen syklistene som triller mye på snø fram til det er bart og sykles på hele strekningen. Dette punktet bør vurderes omformulert slik at det er klarere hva som er ment. Siden det foregår ulike vurderinger av bruken av Rallarvegen kan det vurderes om det bør tas inn en setning som åpner for evt. tiltak på Rallarvegen hvis en ellers blir enige om dette. Dette kan f.eks være når med ekstremt sen snøsmelting, og at det hadde vært ønskelig å kunne ta vekk noen ponner på et gitt tidspunkt i slike år.

4. På side 55 er Geiteryggen omtalt som et viktig område for villreinen. Det henvises her til NINA Rapport 956 og at 30 passeringer pr dag av folk på tur gjør at reinen har vanskelig for å krysse. Dette er ingen presis beskrivelse av NINA rapportens beskrivelse og NINAs vurderinger. Det er reduksjon av kryssingsintensitet som er vurdert til å starte å avta med minst 30 kryssinger, jf. side 38 andre kolonne i nevnte rapport, og dette bør omformuleres i planen.
5. I planen er et av aktuelle tiltak å bedre informasjonen om villrein og dens bruk områdene. Vi deltar gjerne i denne type prosjektet, og ulike tiltak på hyttene våre kan bidra til de som besøker hyttene lærer mer om villreinen i området.

DNT Oslo og Omegn bidrar gjerne til evt. presiseringer og utdypninger av dette hvis det er ønskelig, og ønsker å delta i videreutvikling av evt. tiltak der dette berører bruken av vårt tilbud i området.

Med vennlig hilsen

Jan Erik Reiten
Driftssjef

Buskerud fylkeskommune
Attn: Regional plan for Nordfjella
Postboks 3563
3007 Drammen

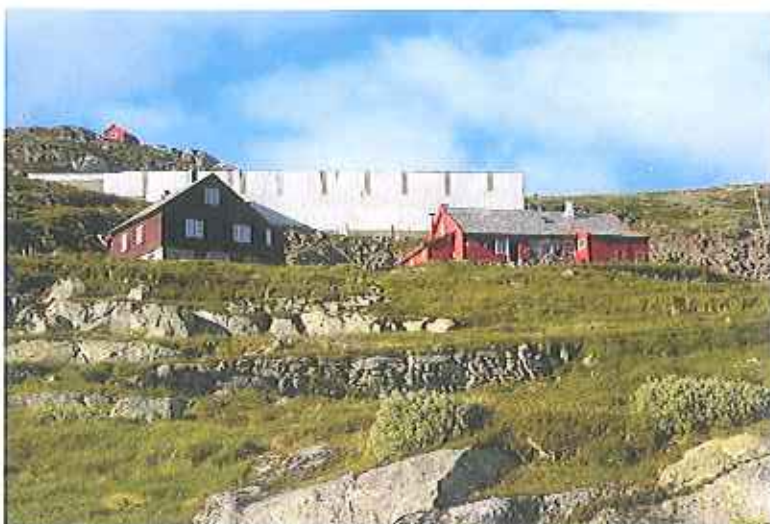
Bergen, 11. november 2013

Høyringsfråsegn til regional plan for Nordfjella

Vi viser til brev 02.09.2013 frå Buskerud fylkeskommune (referanse 2010/5251-127) om høyring og offentleg ettersyn av regional plan for Nordfjella.

Vi takkar for høve til å kunna gje innspel til den regionale planen for Nordfjella, som særleg skal avvege forholdet mellom brukarinteresser, friluftsliv og omsynet til villreinstamma i dette området. Bergen og Hordaland Turlag ønskjer å vera ein konstruktiv høyringspart i fylkeskommunale og kommunale plansaker. Vi ønskjer også å vera ein konstruktiv part i forvaltninga av Nordfjella. Føremålet, som er foreslått i §1.1: "sikre villreimen i Nordfjella tilstrekkelige levcområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og å legge til rette for allment friluftsliv", harmonerer godt med dei verdiane som Bergen og Hordaland Turlag søker å ivareta gjennom sitt virke.

Bergen og Hordaland Turlag er Vestlandets største friluftsansasjon med om lag 25.500 medlemmer. Turlaget skal arbeide for eit aktivt og sikkert, enkelt og naturvennleg friluftsliv. Vi arbeider også for natur, kultur og miljøvern på områder med tilknytning til laget si verksemd. Bergen og Hordaland Turlag har friluftslivinteresser innanfor området som inngår i planen. På Halligskcid har vi hytteanlegget "Halligskcid Turisthytte".

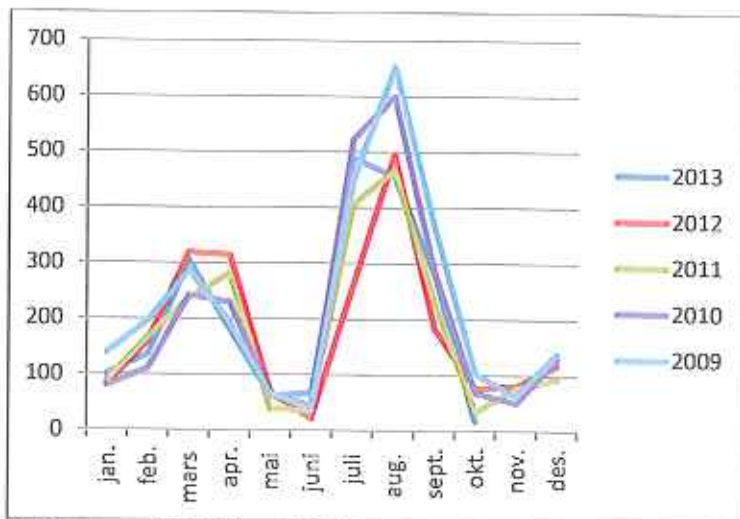
Hallingskeid Turisthytte, foto: Øystein Skålevik

Området kring hytteanlegget på Hallingskeid er i planen definert som ”stasjonssteder”, jf. retningslinjene §1-2 ”Arcalsoner”.

Bergensbana og Hallingskeid Turisthytte i bakgrunnen, foto: Svein Ulvund

Vitjingar ved Hallingskeid Turisthytte perioden 2009 – 2013, kjelde: Marit Djupvik, Bergen og Hordaland Turlag

Nordfjella villreinområde er landets sjette største område. Tidlegare var dette området samanhengande med Hardangervidda før jernbanc og riksveg laga ei barriere for villreinen.

Særleg om retningslinjene

Villreinen er ein nasjonal ansvarsart. Området Nordfjella har status som nasjonalt villreinområde, jf. brev fra Miljøverndepartementet 12.04.2007 og 02.04.2008. I St. meld. nr. 21 (2004 – 2005) vart det satt ei rekkje resultatmål for arealpolitikken. Blant dei nasjonale resultatmåla som vart satt her kan nemnast at "Villreinens leveområder skal sikres" og "Fjellområdene skal forvaltes som landskap der kultur- og naturressursene, næringsmessig utnytting og friluftsliv sikres og gjensidig utfyller hverandre". Tilsvarande kjem til uttrykk i St. meld. nr. 26 (2006 – 2007) kor det særleg vert peikt på den regionale arealplanlegginga som eit verkemiddel for å ivareta leveområda til villreinen. Arealplanlegginga skal sørga for langsiktige planar som balanserer mellom bruk og vern av områda.

1. Vi synes det er viktig at retningslinjene gjev uttrykk for at turistforeiningane i området er med på samråd der dette er aktuelt. Å styrka dialogen og kommunikasjonen i plansaker er viktig for å få til gode planløysingar til det beste for friluftsliv- og naturinteresser i området, og som medverkar til ytterlegare avveging mellom bruk og vern. Vi foreslår difor at retningslinjene i større grad speglar behovet for god kommunikasjon og samråd mellom turistforeiningane som er aktive i området, og at dette "legges til grunn" også i den kommunale planlegginga, jf. plbl. § 8-2. Vi synes difor det er viktig at "samråd" også vert reflektert i føremålet med den regionale planen for Nordfjella i tråd med plan- og bygningsloven §§ 1-1 fjerde avsnitt og 5-1, vi foreslår difor at retningslinjene § 1-1 får følgjande tilleggsetning til slutt:

"Sikre gode kommunikasjonsrutiner og samråd mellom brukarinteresser i kommunale planspørsmål som gjelder Nordfjella med hensyn til villreinens leveområder".

2. Å sikra gode kommunikasjonsrutiner og samråd med turistforeiningane i området er også viktig i høve den foreslåtte målsetjinga i §2.1 "Allmenn ferdsel", særleg i punkta:

”Etablerte og merkede stier, sleper og løyper (merket av Den Norske Turistforening eller andre) som kommer i konflikt med sårbare trekk og beiter, bør legges om til mindre konfliktfylte traséer”.

Og

”Løypekjøringen skal stanses midlertidig når det er fare for konflikt med villrein i området”.

Og

”Åpningstider: Av hensyn til villrein kan en i særskilte tilfeller vurdere åpningstidene for hytter som inngår i tur- og løypenettet”.

Vi foreslår difor at turistforeningane vert lagt til under retningslinjene § 1.4, ”Videre planlegging og saksbehandling”, som samrådspartar i kommunale plansaker som gjeld verksemda vår.

Vi er positive til at kommunane ved ”etablering og drift av stier og løyper” skal fastsetje dette i kommunale sti- og løypeplaner. Dette er eit viktig arbeid for å styrka kunnskapsgrunnlaget om friluftslivbruken i området – samstundes som dette også er viktig kunnskap for å ta omsyn til villreinens behov. I tillegg vil dette vera med på at ein får styrka samarbeidet mellom kommunal arealplanlegging og turistforeningane som har aktivitet i området.

Med vennleg helsing

Jane Britt Daae
Fungerande dagleg leiar
(sign.)

Nicolas J. I. Rodriguez
Naturvernansvarleg

Til:
Regional plan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommune
postmottak@bfk.no
sendes kun elektronisk

Lier, 01.11.2013

Høring på Regionalplan for Nordfjella

Innledning og om planprosessen

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) har tre fylkeslag som uttaler seg til planen. NJFF Buskerud og Hordaland gir her sammen uttalelse. NJFF Sogn og Fjordane er med i FNF Sogn og Fjordanes høringssvar, vi støtter opp om FNF Sogn og Fjordanes høringssvar.

NJFF er opptatt av å ta vare på villreinsens leveområder for å sikre fremtidens jegere samme mulighet til å utøve jakt og enkelt friluftsliv i dette fjellområdet, med en livskraftig villreinstamme som utnytter den til en vær tid beste beiteressursen gjennom sin nomadiske livsstil, uhindret av menneskelige barrierer og aktivitet. Vårt syn er helt i tråd med Stortingsmelding nr. 26 (2006-2007), Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand som i kap 5.3.4 om sikringen av villreinsens leveområder. Vi ønsker å fokusere på de villfaglige uttalelserne til planen for å bevare villreinsens leveområder.

NINAs rapport 634 figur 18 viser at den GPS merkede reinen holder seg unna de områdene hvor det er mest folk. Ransområdene er spesielt utsatt og dempendo tiltak bør ha høy prioritet. De ulike rapporten fra NINA (634 og 850) setter fokus på viktige utfordringene i området og vi mener det som kommer frem her er viktige fokusområder som må få stor tyngde i den kommunale arealforvaltningen. Vi nevner spesielt dette med å sikre trekkveier mellom de ulike delene av leveområdet og sågar også mot det tilgrensende nasjonale villreinområdet Hardangervidda, som viktig for reinen slik at den kan utnytte tilgjengelige beiteressurser. Hindringer som kan bøtes på ved å redusere og skråskjære brøytekanter og forlange tunneltak på Bergensbanen bør ha høy prioritet. Regulering av vannmagasinene kan få betydning for rein på trekk, og tappe og kjøremønsteret bør ha fokus på dette.

Vi er glade for at tamreindrift er tatt ut av planen da det er uforenelig med tamrein og villrein i det samme fjellområdet. Vi er tilfredse med at kjerneområdet fått en liten utvidelse ned mot vestsiden av Tjørngrovfjell ved Haugastøl, og vi støtter opp om å ha med Raudafjell med i planen, men ser med bekymring på ønske om videreutvikling av skianlegget i Hemsedal som vil gripe inn i villreinsens leveområder.

Samlet belastning

Vi har forståelse for at en regional plan også må ta opp i seg all aktivitet knyttet til områdene rundt Nordfjella og at næringsinteressene ønskes opprettholdt, men man må også kunne se i øynene at innføring av restriksjoner på for eksempel nye utbygginger, utvidete transportmuligheter, forstyrrende

aktiviteter og en mer restriktiv holdning til utbygging og endringer i infrastruktur bør være en del av den framtidige forvaltningen av områdene i Nordfjella som villreinen kan antas å benytte som leveområder.

Med dette ønsker vi fylkeskommunene lykke til videre i arbeidet med regional plan for Nordfjella.

Med vennlig hilsen

Norges Jeger- og Fiskerforbunds fylkeslag i Buskerud og Hordaland

Beate Aase Heidenreich
Fylkessekretær NJFF Buskerud

forum for
natur og friluftsliv
i

Regional plan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommunen
Postboks 3563
3007 Drammen

Leikanger 31.10.2013

postmottak@bfk.no

Høyringsfråsegn: Regional plan for Nordfjella med Raudafjell

FNF - Forum for natur og friluftsliv i Sogn og Fjordane sender høyringsfråsegn på vegne av følgjande organisasjonar: NJFF Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Turlag og Naturvernforbundet **2014 – 2025** i Sogn og Fjordane.

Om Norges Jeger- og fiskerforbund i Sogn og Fjordane:

Norges Jeger- og Fiskerforbund er den eneste landsdekkende interesseorganisasjon for jegere og fiskere i Norge. NJFF er en partipolitisk nøytral organisasjon, men har et sterkt jakt-, fiske-, og naturpolitisk engasjement i mange saker. NJFF Sogn og Fjordane er den regionale overbygginga for NJFF sine 26 lokallag i Sogn og Fjordane. Det er omlag 3800 medlem i fylket vårt. Sjå: http://www.njff.no/portal/page/portal/sogn_og_fjordane

Om Sogn og Fjordane Turlag:

Sogn og Fjordane Turlag (sjå www.turistforeningen.no/sognogfjordane) er eitt av Den Norske Turistforening sine 57 medlemslag, og fylkeslag for 16 lokale lag spreidd over heile fylket. Siste medlemstal: 5.802. Planområda ligg i Aurland Turlag og Lærdal Turlag <http://laerdal.turistforeningen.no/> sine virkeområde.

Om Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane:

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane er medlem av Norges Naturvernforbund som er landets eldste natur- og miljøverneorganisasjon. Naturvernforbundet arbeider for å ta vare på natur og miljø slik at menneskeleg verksemd ikkje påfører naturen større påkjenningar enn han toler. Sjå: <http://naturvernforbundet.no/sognogfjordane/>

Organisasjonane har gjort seg kjent med utsendte plan til høyring og ønsker å gje følgjande høyringsinnspel:

Raudafjell

Vi støttar opp om å trekke Raudafjell med i regional plan for Nordfjella, sjølv om villreinen trekker dit via Hardangervidda. Driftsplanen for Nordfjella villreinområde er tydeleg på dette i sine føringar om ei stamme som tek i bruk heile villreinområdet og slik får tilgang til naudsynt leveområde over lang tid. Då er det viktig at alle potensielle leveområde for Nordfjellareinen kjem med i den regionale planen for ein heilskapleg forvaltning.

Leveområde

Den regionale planen må difor også støtte godt opp under måla om å ta vare på og betra villreinområdet sin kvalitet som leveområde for villrein og å sikra trekkvegane for villrein innan området og mot tilgrensande nasjonale villreinområde. Randområda og bremmen langs desse er viktige, oppfølging av retningslinjene for bygging og aktivitet i desse område må følges nøye opp.

Fokusområde

Mange trekkveger har vorte stengde, neddemde og avgrensa pga menneskeleg aktivitet. Det må i handlingsprogrammet legges inn tiltak for både å sikre dei resterande trekkvegane, samt å finne tiltak for å utbetre og attføre fleire eldre trekkveger.

- T.d ved å legge inn tidsrom for brøytesoner der det påleggast skråskjæring av brøytekantar breitt nok og på ein slik måte at reinen kan trekke over vegen
- Utvide eksisterande tunneltak langs Bergensbanen/Rallarvegen og bygge opp nye for funksjon som reinstrekk
- Endra magasinregime i enkelte vassmagasin kombinert med fyllingar som kan rectablere gamle trekk. Vi veit òg at køyre-og tappemønster for kraftverk i høgfjellet kan ha negativ verknad på reinen sitt vandringsmønster, t.d. kan hard tapping skapa vinterflaumar i elvar som lagar canyonar og som reinen då får vanskar med å kryssa.
- Norsk Villreinsenter har gjort ein stor jobb med å strukturera kulturminnedata knytt til jakt og fangst. Dette er viktig for å forstå villreinen sitt arealbruk i eit langt perspektiv. Vi føreset at dei enkelte kommunar tek særlege omsyn til desse kulturminnedata i konsekvensutgreiinga.

Ferdsel

Når det gjeld ferdsel og friluftsliv er det viktig å få utarbeid eller rullert gode sti- og løypeplaner ved trong for det. Viser til handlingsplan kap.7 om villrein. Friluftsliv i randområda er klart viktig å ivareta, men ein bør jobba mot å minimera konfliktområde der dette kan løysast på betre vis over tid.

Motorisert ferdsel

Ein streng praksis avgrensa til naudsynt nyttekøyring er viktig, men like viktig er å avgrensa bruk av dispensasjonar. Tal frå KOSTRA viser dels høge tal for dispensasjonar når det gjeld søknader om motorisert ferdsel i aktuelle kommunar.

Randområde

Randområda er også særst viktige i eit langsiktig perspektiv for forvaltninga. Det er særst viktig at ein tilpassar nye tiltak i desse områda på ein slik måte at villreinen får tilgang til mest mogleg av viktige beite- og ressursområde, særleg i rette bruksperiodar.

Nye tiltak bør ikkje settast igong før sti- og løypeplan er utarbeidd etter beste- og nyaste kunnskap og ferdsleårcer som stiar og skiløyper leggst i tråd med desse. Utbyggar bør evt vere med å legge nye eller evt endre trasear der dette er naudsynt, viser til NML §11 (kostnadene ved miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver). Aktuell praksis ved t.d. utbygging i leveområda til villreinen i Aurland, Kvammadalen og Ilemsedal. I randområda er det også viktig at tal dispensasjonar knytt til inngrep, byggeaktivitet m.m reduserast ved at kommunane rullerer og oppdaterer sine planverk etter retningslinjene i vedr. regional plan.

Vi føreset elles at vurdering etter NML (naturmangfaldlova) vert gjort, med naudsynte tilpassingar og tiltak etter denne.

Med venleg helsing

Forum for natur og friluftsliv i Sogn og Fjordane
Elisabeth Dahle
Koordinator

På vegne av fylgjande organisasjonar:

NJFF Sogn og Fjordane
Per Norstein, leiar

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane
Thorleif Jakobsen, leiar

Sogn og Fjordane Turlag
Ron Overdevest, leiar Naturvernutvalet

FNF Sogn og Fjordane, Sognefjordvegen 40, 6863 Leikanger, Tel.: 480 20 532

Epost sognogfjordane@fnf-nett.no

Nettside www.fnf-nett.no/sognogfjordane